

Briselē, 19.9.2022.
COM(2022) 461 final

2022/0279 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par Regulu (ES) 2016/424, (ES) 2016/425, (ES) 2016/426, (ES) 2019/1009 un (ES) Nr. 305/2011 grozījumiem, kas attiecas uz vienotā tirgus ārkārtēja stāvokļa izraisītām ārkārtējām atbilstības novērtēšanas, kopīgu specifikāciju pieņemšanas un tirgus uzraudzības procedūrām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2022) 323 final} - {SWD(2022) 288 final} - {SWD(2022) 289 final} -
{SWD(2022) 290 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Vienotais tirgus ir viena no ES lielākajām priekšrocībām un pamats ES ekonomikas izaugsmei un labklājībai. Nesenās krīzes, piemēram, Covid-19 pandēmija vai Krievijas iebrukums Ukrainā, ir izgaismojušas noteiktu vienotā tirgus un tā piegādes ķēžu neaizsargātību neparedzētu traucējumu gadījumā un tajā pašā laikā arī to, cik lielā mērā Eiropas ekonomika un visas tajā iesaistītās personas var paļauties uz labi funkcionējošu vienoto tirgu. Nākotnē papildus ģeopolitiskajai nestabilitātei klimata pārmaiņas un no tām izrietošās dabas katastrofas, bioloģiskās daudzveidības zudums un globālā ekonomiskā nestabilitāte var radīt citas, jaunas ārkārtējā stāvokļa situācijas. Šā iemesla dēļ ir jāgarantē vienotā tirgus darbība ārkārtējā stāvokļa situācijās.

Krīzes ietekme uz vienoto tirgu var būt divējāda. No vienas puses, krīze var radīt šķēršļus brīvai kustībai vienotajā tirgū, tādējādi radot tā darbības traucējumus. No otras puses, krīze var palielināt krīzē būtisku preču un pakalpojumu deficītu, ja vienotais tirgus ir sadrumstalots un nedarbojas. Rezultātā piegādes ķēdēs var strauji veidoties pārrāvumi, un uzņēmumi saskaras ar grūtībām nodrošināt, piegādāt vai pārdot preces un pakalpojumus. Tiek traucēta patērētāju piekļuve galvenajiem ražojumiem un pakalpojumiem. Šo traucējumu ietekmi vēl vairāk pastiprina informācijas un juridiskās noteiktības trūkums. Papildus krīzes izraisītiem tiešiem sociāliem riskiem iedzīvotāji un jo īpaši neaizsargātās grupas izjūt spēcīgu negatīvu ekonomisko ietekmi. Tāpēc šā priekšlikuma mērķis ir risināt divas atsevišķas, bet savstarpēji saistītas problēmas — šķēršļi preču un pakalpojumu brīvai kustībai un personu pārvietošanās brīvībai krīzes laikos un krīzē būtisku preču un pakalpojumu deficīts.

Ciešā sadarbībā ar visām dalībvalstīm un citiem esošajiem ES krīzes instrumentiem Vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa instrumenta (VTĀI) pakete nodrošinās spēcīgu, elastīgu pārvaldības struktūru, kā arī mērķorientētu rīkkopu, lai nodrošinātu netraucētu vienotā tirgus darbību jebkāda veida turpmāku krīžu gadījumā. Iespējams, ka ne visi šajā priekšlikumā paredzētie rīki būs vajadzīgi vienlaicīgi. Mērķis drīzāk ir sagatavot ES nākotnei un nodrošināt tai to, kas var izrādīties nepieciešams konkrētā krīzes situācijā, kas smagi skar vienoto tirgu.

Eiropadome savos 2020. gada 1. un 2. oktobra secinājumos¹ norādīja, ka ES mācīsies no Covid-19 pandēmijā gūtās pieredzes un vērsīsies pret atlikušo vienotā tirgus sadrumstalotību, šķēršļiem un trūkumiem, stājoties pretī ārkārtējā stāvokļa situācijām. Atjauninātajā Industriālās stratēģijas paziņojumā² Komisija paziņoja par instrumentu, ar kura palīdzību tiks nodrošināta personu brīva pārvietošanās un preču un pakalpojumu brīva kustība, kā arī lielāka pārredzamība un koordinācija krīzes laikos. Iniciatīva ir daļa no Komisijas 2022. gada darba programmas³. Eiropas Parlaments atzinīgi novērtēja Komisijas plānu nākt klajā ar Vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa instrumentu un aicināja Komisiju to izstrādāt kā juridiski saistošu strukturālu instrumentu, lai nākotnes krīžu gadījumā nodrošinātu personu brīvu pārvietošanos un preču un pakalpojumu brīvu kustību⁴.

¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13-2020-INIT/lv/pdf>.

² COM(2021) 350 final.

³ https://ec.europa.eu/info/publications/2022-commission-work-programme-key-documents_en.

⁴ Eiropas Parlamenta 2022. gada 17. februāra rezolūcija par tādu šķēršļu novēršanu vienotajā tirgū, kuri nav saistīti ne ar tarifiem, ne ar nodokļiem (2021/2043(INI)).

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Vairāki ES tiesību instrumenti paredz noteikumus, kas ir būtiski krīžu pārvaldībai kopumā. Turpretī atsevišķi ES regulējumi un nesen pieņemti Komisijas priekšlikumi paredz vairāk mērķorientētus pasākumus, kas konkrēti vērsti uz noteiktiem krīžu pārvaldības aspektiem vai ir būtiski konkrētām nozarēm. Vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa instruments būs piemērojams, neskarot šajos mērķorientētajos krīžu pārvaldības instrumentos ierosinātos noteikumus, kas ir jāuzskata par speciālām tiesību normām. Šīs iniciatīvas darbības joma neattiecas uz finanšu pakalpojumiem, zālēm, medicīniskajām ierīcēm un jo īpaši citiem medicīniskiem pretlīdzekļiem un pārtikas nekaitīguma produktiem, jo šajās jomās pastāv speciāls uz krīzēm attiecināms regulējums.

Mijiedarbība ar horizontāliem krīzes reaģēšanas mehānismiem

Integrētais krīzes situāciju politiskās reaģēšanas mehānisms (*IPCR*)⁵ ir viens no horizontālajiem krīzes reaģēšanas mehānismiem⁶. ES Padomes prezidējošā valsts izmanto *IPCR*, lai veicinātu informācijas kopīgošanu un politisko koordināciju starp dalībvalstīm reaģēšanā uz sarežģītām krīzēm. *IPCR* 2015. gada oktobrī pirmo reizi rūpīgi izvērtēja bēgļu un migrācijas krīzi, un tam ir bijusi būtiska nozīme reaģēšanas uz krīzi uzraudzībā un atbalstīšanā, ziņojot *COREPER*, Padomei un Eiropadomei. *IPCR* vadīja Savienības reaģēšanu uz būtiskām krīzēm, ko izraisīja kiberuzbrukumi, dabas katastrofas vai hibrīddraudai. Pavisam nesen *IPCR* arī darbojās pēc Covid-19 pandēmijas uzliesmojuma un Krievijas brutālās agresijas pret Ukrainu.

Vēl viens ES mehānisms reaģēšanai uz vispārējām krīzēm ir Savienības civilās aizsardzības mehānisms un tā Ārkārtas reaģēšanas koordinēšanas centrs (*ERCC*)⁷. *ERCC* ir Komisijas galvenais diennakts operatīvais centrs sākotnējai ārkārtējai reaģēšanai, stratēģisko krājumu izveidei ES līmenī ārkārtējai reaģēšanai ("*rescEU*"), katastrofu riska novērtēšanai, scenāriju veidošanai, noturības pret katastrofām mērķiem, ES mēroga pārskatam par stihisku un antropogēnisku katastrofu briesmām, citiem novēršanas un gatavības pasākumiem, piemēram, apmācībai un praktiskām mācībām.

Mijiedarbība ar horizontāliem vienotā tirgus mehānismiem

Attiecīgā gadījumā un kad tas ir nepieciešams, būtu jānodrošina koordinācija starp Vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa instrumentu un Vienotā tirgus noteikumu izpildes panākšanas darba grupas (*SMET*) darbībām. Proti, Komisija paziņotos šķēršļus, kas būtiski traucē stratēģisku preču un pakalpojumu brīvai kustībai, nodod apspriešanai/pārskatīšanai Vienotā tirgus noteikumu izpildes panākšanas darba grupai (*SMET*).

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Mijiedarbība ar pasākumiem, kas vērsti uz īpašiem krīžu pārvaldības aspektiem

Iepriekš minētos horizontālos krīzes reaģēšanas mehānismus papildina citi vairāk mērķorientēti pasākumi, kas vērsti uz īpašiem vienotā tirgus aspektiem, piemēram, preču brīvu kustību, kopīgiem noteikumiem par eksportu vai publisko iepirkumu.

Viens no šādiem satvariem ir Regula (EK) Nr. 2679/98, ar ko izveido reaģēšanas mehānismu, lai risinātu tādus uz dalībvalsti attiecināmus šķēršļus preču brīvai aprītei, kuri izraisa

⁵ <https://www.consilium.europa.eu/lv/policies/ipcr-response-to-crises/>.

⁶ Tas tika oficiāli izveidots ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/1993 (2018. gada 11. decembris) par ES integrētajiem krīzes situāciju politiskās reaģēšanas mehānismiem, pamatojoties uz iepriekš esošajiem mehānismiem.

⁷ Noteikts Lēmumā Nr. 1313/2013/ES, kas reglamentē Savienības civilās aizsardzības mehānisma darbību.

nopietnus traucējumus un prasa tūlītēju rīcību (“Zemeņu regula”)⁸. Minētā regula paredz paziņošanas mehānismu, kā arī sistēmu informācijas apmaiņai starp dalībvalstīm un Komisiju. (Sīkāku informāciju sk. 8.1. un 8.2. iedaļā.)

Regula par kopīgiem eksporta noteikumiem⁹ ļauj Komisijai piemērot konkrētu kategoriju produktiem eksporta uzraudzību ārpus ES vai eksporta atļauju ārpus ES. Uz šā pamata Komisija piemēroja eksporta uzraudzību atsevišķām vakcīnām un šādu vakcīnu ražošanā izmantotajām aktīvajām vielām¹⁰.

Citi ekonomiskie pasākumi ir sarunu procedūra un neregulārs kopējais iepirkums, ko izsludina Komisija dalībvalstu vārdā¹¹.

Mijiedarbība ar konkrētu nozaru krīzes pasākumiem

Atsevišķi ES regulējumi paredz vairāk mērķorientētus pasākumus, kas vērsti tikai uz konkrētiem īpašiem krīžu pārvaldības aspektiem vai ir saistīti tikai ar konkrētām nozarēm.

Komisijas paziņojumā “Ārkārtas rīcības plāns par pārtikas apgādi un nodrošinātību ar pārtiku”¹² ir izklāstītas atziņas, kas gūtas Covid-19 pandēmijas laikā un iepriekšējās krīzēs, lai stiprinātu koordināciju un krīžu pārvaldību, tostarp gatavību. Šajā nolūkā minētajā ārkārtējā stāvokļa rīcības plānā ir ierosināti pamatprincipi, kas jāievēro, lai nodrošinātu pārtikas apgādi un nodrošinātību ar pārtiku turpmāku krīžu gadījumā. Lai nodrošinātu ārkārtējā stāvokļa rīcības plāna un tajā noteikto pamatprincipu īstenošanu, Komisija vienlaikus izveidoja Eiropas Pārtikas nodrošinājuma krīzgatavības un reaģēšanas mehānismu (EFSCM) — Komisijas vadītu grupu, kuras sastāvā ir dalībvalstu un trešo valstu pārstāvji, kā arī pārtikas piegādes ķēdē iesaistītās personas, lai stiprinātu koordināciju un apmainītos ar datiem un praksi. EFSCM pirmo reizi tika sasaukts 2022. gada martā, lai apspriestu enerģijas un ražošanas resursu cenu pieauguma ietekmi un Krievijas iebrukuma Ukrainā sekas attiecībā uz nodrošinātību ar pārtiku un pārtikas apgādi. Citi forumi, kas nodrošina pārredzamību un informācijas plūsmu pārtikas nozarē, ir tirgus novērošanas centri un pilsoniskā dialoga grupas.

Komisijas paziņojuma “Ārkārtas rīcības plāns transporta nozarei”¹³ mērķis ir nodrošināt krīzgatavību un darbības nepārtrauktību transporta nozarē. Ar minēto plānu ir izveidota “krīzes rokasgrāmata”, kura ietver rīkkopu, kas sastāv no 10 darbībām, kuru mērķis ir krīzes gadījumā mazināt jebkādu negatīvu ietekmi uz transporta nozari, pasažieriem un iekšējo tirgu. Šīs darbības citu pasākumu starpā ietver darbības, kas paredzētas, lai ES tiesību aktus transporta jomā padarītu piemērotus krīzes situācijām, nodrošinātu pienācīgu atbalstu transporta nozarei, nodrošinātu preču un pakalpojumu brīvu kustību un personu brīvu pārvietošanos, apmainītos ar transporta informāciju, testētu ārkārtēju rīcību transporta nozarē īstās dzīves situācijās utt.¹⁴

⁸ Padomes Regula (EK) Nr. 2679/98 (1998. gada 7. decembris) par iekšējā tirgus darbību attiecībā uz brīvu preču apriti starp dalībvalstīm, OVL 337, 12.12.1998., 8. lpp.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/479 (2015. gada 11. marts).

¹⁰ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2021/2071 (2021. gada 25. novembris).

¹¹ Tos var pieņemt, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK.

¹² COM(2021) 689 final.

¹³ COM(2022) 211 final.

¹⁴ Papildu pasākumi ir šādi: bēgļu plūsmu pārvaldība un iestrēgušo pasažieru un transporta darbinieku repatriācija, savienojamības un pasažieru aizsardzības minimuma nodrošināšana, transporta politikas koordinācijas stiprināšana, izmantojot Nacionālo transporta kontaktpunktu tīklu, kiberdrošības stiprināšana un sadarbība ar starptautiskiem partneriem.

Regula (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju¹⁵ (TKO regula), kā arī tai radniecīgā TKO regula par zivsaimniecību¹⁶ nodrošina juridisko pamatu attiecīgās informācijas vākšanai no dalībvalstīm, lai uzlabotu tirgus pārredzamību¹⁷.

Regula (ES) Nr. 2021/1139, ar ko izveido Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu¹⁸ (EJZAF regula), nodrošina juridisko pamatu zivsaimniecības un akvakultūras nozares atbalstīšanai ārkārtējā stāvokļa gadījumos, kas rada būtiskus tirgu traucējumus.

Regulā (ES) 2021/953, ar ko izveido ES digitālo Covid sertifikātu¹⁹, ir izklāstīts kopējs satvars sadarbspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa vai pārslimošanas sertifikātu izdošanai, verifikācijai un akceptēšanai, lai atvieglotu ES pilsoņu un viņu ģimenes locekļu brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā. Turklāt, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumiem, Padome pieņēma īpašus ieteikumus par koordinētu pieeju brīvas pārvietošanās ierobežošanai sakarā ar Covid-19 pandēmiju²⁰. Komisija 2020. gada ziņojumā par pilsonību²¹ arī paziņoja, ka tā ir iecerējusi pārskatīt 2009. gada pamatnostādnes par brīvu pārvietošanos, lai uzlabotu juridisko noteiktību ES pilsoņiem, kuri izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties, un nodrošinātu brīvas pārvietošanās jomā pieņemto tiesību aktu efektīvāku un vienotāku piemērošanu visā ES. Pārskatītajās pamatnostādnēs cita starpā jārisina jautājums par ierobežojošu pasākumu piemērošanu attiecībā uz brīvu pārvietošanos, jo īpaši tādu pasākumu piemērošanu, kas saistīti ar sabiedrības veselības problēmām.

Regula (ES) 2022/123 par pastiprinātu Eiropas Zāļu aģentūras lomu attiecībā uz zālēm un medicīniskajām ierīcēm krīzgatavības un krīžu pārvaldības kontekstā nodrošina satvaru, lai uzraudzītu un ierobežotu tādu cilvēkiem paredzētu, centralizēti vai valsts līmenī atļautu zāļu potenciālu un faktisku deficītu, kuras uzskatāmas par kritiski svarīgām, lai risinātu konkrēto sabiedrības veselības ārkārtējo situāciju vai liela mēroga notikumu²².

Visbeidzot, ar Komisijas 2021. gada 16. septembra lēmumu tika izveidota Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestāde²³ koordinētai rīcībai Savienības līmenī, lai reaģētu

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007, *OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.*

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1379/2013 (2013. gada 11. decembris) par zvejas un akvakultūras produktu tirgu kopīgo organizāciju un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1184/2006 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 104/2000, *OV L 354, 28.12.2013., 1. lpp.*

¹⁷ Pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā dalībvalstu pienākums sniegt ikmēneša paziņojumus par labības krājumiem ir ietverts grozījumā Komisijas Īstenošanas regulai (ES) 2017/1185 (2017. gada 20. aprīlis), ar ko paredz noteikumus par to, kā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1307/2013 un (ES) Nr. 1308/2013 piemēro attiecībā uz informācijas un dokumentu paziņošanu Komisijai, un ar ko groza un atceļ vairākas Komisijas regulas, *OV L 171, 4.7.2017., 113. lpp.*

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007, *OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.*

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/953 (2021. gada 14. jūnijs) par sadarbspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā, *OV L 211, 15.6.2021., 1. lpp.*

²⁰ Padomes Ieteikums (ES) 2020/1475 (2020. gada 13. oktobris) par koordinētu pieeju brīvas pārvietošanās ierobežošanai sakarā ar Covid-19 pandēmiju, *OV L 337, 14.10.2020., 3. lpp., un tā turpmākie atjauninājumi.*

²¹ COM(2020) 730 final.

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/123 (2022. gada 25. janvāris) par pastiprinātu Eiropas Zāļu aģentūras lomu attiecībā uz zālēm un medicīniskajām ierīcēm krīzgatavības un krīžu pārvaldības kontekstā, *OV L 20, 31.1.2022., 1. lpp.*

²³ C(2021) 6712 final.

uz ārkārtējām situācijām veselības jomā, arī attiecībā uz medicīnisko pretlīdzekļu nepieciešamības uzraudzību, ātru izstrādi, ražošanu, iepirkumu un taisnīgu izplatīšanu.

Mijiedarbība ar pašreizējām iniciatīvām

Tajā pašā laikā vairākas nesen ierosinātas un patlaban apspriestas iniciatīvas attiecas uz aspektiem, kas ir saistāmi ar reaģēšanu uz krīzēm un gatavību tām. Taču šīm iniciatīvām ir ierobežota piemērošanas joma, kas aptver tikai specifiskus krīzes scenāriju veidus, un tās nav paredzētas, lai izveidotu vispārēju horizontālu krīžu pārvaldības satvaru vai ieviestu ārkārtējā stāvokļa procedūras attiecīgajā Savienības nozaru regulējumā, kas reglamentē preču izstrādi, atbilstības novērtēšanu, laišanu tirgū un uzraudzību tirgū. Ciktāl šīs iniciatīvas ietver nozaru regulējumu reaģēšanai uz krīzēm un krīzgatavībai, fakts, ka nozaru regulējumi, kas tiek apsvērti saistībā ar šo iniciatīvu un kas paredz saskaņotus Savienības līmeņa noteikumus preču izstrādei, atbilstības novērtēšanai, laišanai tirgū un uzraudzībai tirgū, ir maksimālas saskaņošanas regulējumi, nenozīmē, ka notiks pārklāšanās ar kādām no pašreizējām iniciatīvām.

Neviena no attiecīgajām pašreizējām iniciatīvām neparedz nozaru ārkārtējā stāvokļa procedūras, kas iekļaujamas attiecīgajos saskaņotajos nozaru regulējumos, kuri reglamentē preču brīvu kustību.

Komisijas priekšlikumā regulai par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1082/2013/ES ("Lēmums par pārrobežu veselības apdraudējumiem")²⁴ ir izvirzīts mērķis stiprināt ES līmeņa veselības drošības sistēmu un galveno ES aģentūru lomu gatavībā krīzēm un reaģēšanā uz tām attiecībā uz nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem²⁵. Kad priekšlikums būs pieņemts, tas stiprinās gatavības un reaģēšanas plānošanu un epidemioloģisko uzraudzību un pārraudzību, uzlabos datu ziņošanu, kā arī stiprinās ES intervences.

Komisijas priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 851/2004, ar ko izveido Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru²⁶.

Komisijas priekšlikums Padomes regulai par pasākumu satvaru, lai nodrošinātu apgādi ar krīzes sakarā būtiskiem medicīniskiem pretlīdzekļiem Savienības līmenī atzītā ārkārtējā stāvokļa situācijā sabiedrības veselības jomā²⁷, paredz rīkus reaģēšanai uz krīzēm, piemēram, kopīgu iepirkumu, obligātos informācijas pieprasījumus uzņēmumiem par to ražošanas jaudu un ražošanas līniju pārprofilēšanu sabiedrības veselības krīžu gadījumā, kad tiek izsludināta sabiedrības veselības ārkārtējā stāvokļa situācija. ES ārkārtējas situācijas izziņošana izraisītu pastiprinātu koordināciju un ļautu izstrādāt, uzkrāt un iepirkt krīzē būtiskus ražojumus. Priekšlikums aptver medicīniskos pretlīdzekļus, kas definēti kā cilvēkiem paredzētas zāles, medicīniskās ierīces un citas preces un pakalpojumi, kas nepieciešami, lai sagatavotos nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un reaģētu uz tiem.

Komisijas priekšlikuma par Eiropas mikroshēmu aktu²⁸ mērķis ir stiprināt pusvadītāju ekosistēmu Eiropā. Svarīgs šīs stratēģijas pīlārs ir mehānisma izveide pusvadītāju piegāžu koordinētai uzraudzībai un reaģēšanai uz to deficītu nolūkā paredzēt jebkādos turpmākus piegādes ķēdes traucējumus un ātri reaģēt uz tiem, izmantojot instrumentu kopumu ārkārtējām situācijām, kopā ar dalībvalstīm un starptautiskajiem partneriem. Plānotais mehānisms

²⁴ COM(2020) 727 final.

²⁵ Jēdziens "pārrobežu" jāsaprot kā tāds, kas attiecas gan uz jebkuru situāciju, kas skar vairāk nekā vienu dalībvalsti ("pāri robežām"), gan, konkrētāk, uz situāciju, kas skar reģionus divās vai vairākās dalībvalstīs, kurām ir kopēja robeža ("pierošanas reģioni").

²⁶ COM(2020) 726 final.

²⁷ COM(2021) 577 final.

²⁸ COM(2022) 46 final.

konkrēti attiecas uz iespējamu pusvadītāju krīzi un būs piemērojams ekskluzīvi, ja tiks aktivizēts krīzes posms.

Komisijas priekšlikums par Datu aktu²⁹ ļaus publiskā sektora struktūrām piekļūt datiem, kas ir privātā sektora rīcībā un kas nepieciešami izņēmuma apstākļos, jo īpaši lai īstenotu juridisku pilnvarojumu, ja dati citādi nav pieejami vai ārkārtējā stāvoklī (t. i., ārkārtējos apstākļos, kas skar Savienības, dalībvalsts vai tās daļas iedzīvotājus un var nopietni un ilgstoši ietekmēti dzīves apstākļus un ekonomisko stabilitāti vai būtiski iedragāt ekonomiskos aktīvus Savienībā vai attiecīgajā dalībvalstī).

Komisijas priekšlikuma grozīt Šengenas Robežu kodeksu³⁰ mērķis ir nodrošināt kopēju reaģēšanu uz iekšējām robežām tādu apdraudējumu situācijās, kas skar lielāko daļu dalībvalstu. Ar ierosināto grozījumu arī tiks ieviestas procesuālas garantijas iekšējās robežkontroles vienpusējas atjaunošanas gadījumā un paredzēta seku mazināšanas pasākumu un īpašu garantiju piemērošana pārrobežu reģioniem gadījumos, kad tiek atjaunota iekšējā robežkontrole. Šāda kontrole jo īpaši skar cilvēkus, kuri šķērso robežu ikdienā (darba, izglītības, veselības aprūpes vai ģimenes apciemošanas nolūkā), kā tas bija redzams Covid-19 pandēmijas laikā. Priekšlikums veicina efektīvu iekšējai robežkontrolei alternatīvu pasākumu pastiprinātu izmantošanu, lai vērstos pret konstatēto apdraudējumu iekšējai drošībai vai sabiedriskajai kārtībai, piemēram, pastiprinātas pārbaudes, ko veic policija vai citas iestādes pierobežas reģionos, ievērojot konkrētus nosacījumus. Priekšlikums arī paredz iespēju Padomei ātri pieņemt saistošus noteikumus, ar kuriem nosaka pagaidu ceļošanas ierobežojumus trešo valstu piederīgajiem uz ārējām robežām, ja pastāv draudi sabiedrības veselībai. Tajā ir arī precizēts, kādus pasākumus dalībvalstis var veikt, lai efektīvi pārvaldītu ES ārējās robežas situācijā, kad trešās valstis izmanto migrantus kā instrumentu politiskiem mērķiem.

Komisijas 2020. gada decembrī pieņemtā priekšlikuma direktīvai par kritisko vienību noturību³¹ mērķis ir palielināt to vienību noturību, kuras nodrošina pakalpojumus, kas ir būtiski svarīgu sabiedrības funkciju vai svarīgu saimniecisko darbību uzturēšanai ES. Mērķis ir ar šo iniciatīvu radīt visaptverošu satvaru, lai atbalstītu dalībvalstis, kad tās nodrošina, ka kritiskās vienības, kas sniedz pamatpakalpojumus, spēj izvairīties no traucējošiem incidentiem, piemēram, dabas katastrofām, nelaimes gadījumiem vai terorisma, aizsargāt pret tiem, reaģēt uz tiem, pretoties tiem, tos mazināt vai absorbēt, tiem pielāgoties un tos pārvarēt. Direktīva aptvers 11 pamatnozares, ieskaitot enerģētiku, transportu, bankdarbību un veselības aprūpi.

2022. gada 18. maija Kopīgajā paziņojumā par aizsardzības investīciju nepietiekamības analīzi un turpmāko virzību ir identificēti vairāki jautājumi, tostarp ES aizsardzības tehniskā un rūpnieciskā pamata (kā arī Globālā aizsardzības tehniskā un rūpnieciskā pamata) spēja risināt gaidāmās dalībvalstu aizsardzības iepirkuma vajadzības, un ir ierosināti vairāki pasākumi.

Produktu vispārējās drošības direktīvas 2001/95/EK pārskatīšanas kontekstā Komisija plāno izskatīt jautājumus par to, vai un ciktāl vai ar kādiem līdzekļiem ražošanas problēmas, kas tiek risinātas ar Kopotajiem noteikumiem attiecībā uz precēm, uz kurām attiecas dažādi saskaņoti režīmi, varētu risināt atsevišķajā nesaskaņotu preču kontekstā.

Saskanība ar ES ārējo darbību

²⁹ COM(2022) 68 final.

³⁰ COM(2021) 891 final.

³¹ COM(2020) 829 final.

Eiropas Ārējās darbības dienests atbalstīs augsto pārstāvi viņa kā Komisijas priekšsēdētāja vietnieka funkciju veikšanā, lai Savienības ārējo darbību saskaņotu Komisijā. Savienības delegācijas augstā pārstāvja pārzinā īstenos funkcijas kā Savienības ārējie pārstāvji un attiecīgā gadījumā palīdzēs ārējos dialogos.

Mijiedarbība ar citiem instrumentiem

Komisija var atbalstīt dalībvalstis reformu izstrādē un īstenošanā, lai paredzētu dabas vai cilvēka izraisītu krīžu ietekmi uz vienoto tirgu, sagatavotos šāda ietekmei un reaģētu uz to, izmantojot tehniskā atbalsta instrumentu (TAI), kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/240.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Priekšlikuma pamatā ir LESD 114. pants, kas ir sākotnējais juridiskais pamats to piecu nozaru regulējumu pieņemšanai, kurus iecerēts grozīt ar šo priekšlikumu. Šie pieci nozaru regulējumi ir šādi: Regula (ES) 2016/424 par trošu ceļu iekārtām; Regula (ES) 2016/425 par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem; Regula (ES) 2016/426 par gāzes iekārtām; Regula (ES) 2019/1009 par mēslošanas līdzekļiem un Regula (ES) Nr. 305/2011 par būvizstrādājumiem.

ES nozaru regulējumi, kas tiek apsvērti šā priekšlikuma kontekstā, ir ietverti starp tā dēvēto “saskaņoto produktu” regulējumiem. Šo nozaru regulējumu kopīgā iezīme ir tāda, ka tie nosaka saskaņotus noteikumus par šādu produktu izstrādi, ražošanu, atbilstības novērtēšanu un laišanu tirgū. Būtibā ar šiem nozaru regulējumiem attiecībā uz katru attiecīgo nozari / produktu kategoriju tiek ieviestas būtiskās drošības prasības jeb drošības pamatprasības, kurām produktiem jāatbilst, un procedūras attiecībā uz to, kā novērtēt atbilstību šīm prasībām. Šie noteikumi paredz pilnīgu saskaņošanu, un tāpēc dalībvalstis nevar atkāpties no šiem noteikumiem, pat ne ārkārtējā situācijā, ja attiecīgais regulējums neparedz tādu iespēju.

Cita kopīga šo regulējumu iezīme ir tas, ka tie ir vairāk vai mazāk saskaņoti ar vispārējiem principiem, kuri noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Lēmumā Nr. 768/2008/EK par produktu tirdzniecības vienotu sistēmu³², kas paredz atsaucies noteikumus tādu Kopienas tiesību aktu sagatavošanai, ar kuriem saskaņo nosacījumus ražojumu tirdzniecībai.

Citi ES saskaņotie regulējumi, kuros ievērota tāda pati pieeja, piemēram, Medicīnisko ierīču regula (ES) 2017/745 un Diagnostikas *in vitro* medicīnisko ierīču regula (ES) 2017/746, jau ietver noteikumus, kas ļauj dalībvalstīm konkrētos gadījumos atkāpties no saskaņotajām procedūrām. Tāpēc nav nepieciešams grozīt šos regulējumus.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Priekšlikuma mērķis ir grozīt saskaņotus noteikumus, kas paredzēti vairākos ES nozaru regulējumos. Šie regulējumi neparedz iespēju dalībvalstīm pieņemt pasākumus reaģēšanai uz krīzēm, atkāpjoties no saskaņotajiem noteikumiem. Ņemot vērā, ka regulas, ko iecerēts grozīt ar šo priekšlikumu, ir maksimālas saskaņošanas regulējumi, šādus grozījumus var veikt tikai ES līmenī.

• Proporcionalitāte

Saimnieciskās darbības visā vienotajā tirgū ir dziļi integrētas. Arvien palielinās mijiedarbība starp uzņēmumiem, pakalpojumu sniedzējiem, klientiem, patērētājiem un darba ņēmējiem,

³² OV L 218, 13.8.2008., 82. lpp.

kas atrodas dažādās dalībvalstīs un izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties. Iepriekšējā krīzē gūtā pieredze liecina, ka bieži vien ražošanas jaudas sadalījums ES ir nevienmērīgs (piemēram, konkrētu produktu ražošanas līnijas pārsvarā atrodas dažās dalībvalstīs). Tajā pašā laikā krīzes gadījumā arī pieprasījums pēc krīzē būtiskām precēm vai pakalpojumiem ES teritorijā var būt nevienmērīgs. Mērķi nodrošināt netraucētu un nepārtrauktu vienotā tirgus darbību nevar sasniegt ar vienpusējiem valsts pasākumiem. Turklāt, pat ja ar pasākumiem, ko dalībvalstis pieņem individuāli, var būt iespējams zināmā mērā risināt trūkumus, kas izriet no krīzes valsts līmenī, faktiski tie var vēl vairāk padziļināt attiecīgo krīzi visā ES, radot vēl citus šķēršļus brīvai kustībai un/vai papildu slodzi uz ražojumiem, ko jau ietekmē deficīts.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Priekšlikuma mērķis ir grozīt piecas Eiropas Parlamenta un Padomes regulas. Lai ievērotu paralēlisma principu, priekšlikums ir sagatavots kā priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) 2016/424, Regulu (ES) 2016/425, Regulu (ES) 2016/426, Regulu (ES) 2019/1009 un Regulu (ES) Nr. 305/2011.

3. RESTROSPEKTĪVU IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Restrospektīvi izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Regula (EK) Nr. 2679/98, ar ko izveido reaģēšanas mehānismu, lai risinātu tādus uz dalībvalsti attiecināmus šķēršļus preču brīvai kustībai, kuri izraisa nopietnus traucējumus un prasa tūlītēju rīcību ("Zemeņu regula"), tiks atcelta. Saskaņā ar izvērtējumu, kas pabeigts 2019. gada oktobrī un papildināts ar ārēju pētījumu, šis mehānisms tiek reti izmantots, un tā informācijas apmaiņas sistēma ir neefektīva, jo tā ir pārāk lēna un novecojusi³³.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Kā izklāstīts šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 2. pielikumā, **apspriešanās ar ieinteresētajām personām** notika no 2021. gada oktobra līdz 2022. gada maijam. Notika šādas apspriešanās: **uzaicinājums iesniegt atsauksmes**, kas publicēts portālā "Izsakiet viedokli" un bija spēkā no 2022. gada 13. aprīļa līdz 11. maijam, **sabiedriska apspriešana**, kas tika rīkota, izmantojot aptaujas anketu, kura publicēta tajā pašā portālā tajā pašā laikposmā, **ieinteresēto personu darbseminārs** 2022. gada 6. maijā, **dalībvalstu aptauja** 2022. gada maijā un **mērķtiecīgas apspriedes**, kas veiktas, rīkojot tikšanās ar dalībvalstīm un konkrētām ieinteresētajām personām.

Ieinteresētās personas lielākoties piekrīt, ka ir jānodrošina brīva kustība un pārvietošanās, kā arī lielāka pārredzamība un koordinācija krīzes laikos. Ieinteresētās personas atsaucās uz pieredzi, kas pārsvarā gūta Covid-19 krīzē. Attiecībā uz krīzē būtisku preču pieejamības nodrošināšanu dalībvalstis ir paidušas atbalstu tādiem pasākumiem kā publiskā iepirkuma koordinācija, paātrināta atbilstības novērtēšana un uzlabota tirgus uzraudzība. Vairākas dalībvalstis ir paidušas bažas par plašu krīzgatavības pasākumu iekļaušanu, kad tuvākajā laikā krīze nav gaidāma, neprecizējot mērķa piegādes ķēdes. Dažas darbību jomas ieinteresētās personas pauda bažas par obligātiem pasākumiem, kas vērsti uz ekonomikas dalībniekiem, savukārt citas ir paidušas atbalstu lielākai koordinācijai un pārredzamībai, pasākumiem darba ņēmēju brīvas pārvietošanās nodrošināšanai, paātrinātai valsts pasākumu paziņošanai, paātrinātām procedūrām Eiropas standartu izstrādei un publicēšanai, ES un

³³ Kā konstatēts izvērtējuma atbalsta pētījumā un izvērtējumā Komisijas dienestu 2019. gada 8. oktobra darba dokumentā SWD(2019) 371 final.

nacionālajiem vienotajiem informācijas punktiem, ekspertiem paredzētām ārkārtējām mācībām.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Ietekmes novērtējuma sagatavošanai tika izmantoti šādi dati un atsauksmes:

- pētījums “Covid-19 ietekme uz iekšējo tirgu”, kas veikts pēc *EP IMCO* komitejas pieprasījuma;
- “Zemeņu regulas” (EK) Nr. 2679/98 izvērtējums un tā ārējais atbalsta pētījums;
- jaunā tiesiskā regulējuma izvērtējums;
- attiecīgā informācija un/vai atsauksmes, kas iegūtas saistībā ar esošo vai ierosināto ES krīzes reaģēšanas iniciatīvu un mehānismu sagatavošanu, cita starpā veicot apspriešanās vai ietekmes novērtējuma pētījumus (piemēram, Datu akts, vienotā tirgus informācijas rīks (VTIR), ES līmeņa veselības drošības sistēma, Šengenas Robežu kodekss, Pārtikas apgādes un nodrošinājuma ārkārtējās rīcības plāns, integrētais krīzes situāciju politiskās reaģēšanas mehānisms (*IPCR*), Ārkārtējas rīcības plāns transporta nozarei, ES Digitālā Covid sertifikāta regula, Padomes Ieteikums (ES) 2020/1475 par koordinētu pieeju brīvas pārvietošanās ierobežošanai sakarā ar Covid-19 pandēmiju un tā pielāgojumi);
- akadēmiskie pētījumi un literatūra par iepriekšējo krīžu ietekmi uz vienotā tirgu darbību, kā arī esošie nostājas dokumenti un citi dokumenti, ko sagatavojušas attiecīgās ieinteresētās personas;
- raksti laikrakstos un preses materiāli.

Ietekmes novērtējumā arī tika izmantota informācija, kas saņemta apspriešanās, kā sīkāk izklāstīts ietekmes novērtējuma 2. pielikumā ietvertajā kopsavilkuma ziņojumā.

Ziņojuma atsauksmju bāze ir stingri ierobežota salīdzinoši mazā uz uzaicinājumu iesniegt atsauksmes un sabiedriskajā apspriešanās saņemto atbilžu skaita dēļ, kā arī atbalsta pētījuma trūkuma dēļ. Lai labotu šo situāciju, Komisija 2022. gada 6. maijā rīkoja ieinteresēto personu darbsemināru, kurā piedalījās liels skaits ieinteresēto personu, un veica virkni mērķtiecīgu apspriešanos, jo īpaši ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām.

- **Ietekmes novērtējums**

Saskaņā ar labāka regulējuma politiku Komisija veica ietekmes novērtējumu³⁴. Tajā tika izvērtēti trīs politikas risinājumi, kas paredz izveidot pārvaldības struktūru un satvaru ārpuskārtas pasākumu plānošanai, modrības režīmam un ārkārtējā stāvokļa režīmam. Gan vienotā tirgus modrības režīms, gan vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms tiktu aktivizēti saskaņā ar konkrētiem kritērijiem un aktivizēšanas mehānismiem. Atsevišķiem rīkkopā ietvertiem pasākumiem būtu vajadzīga papildu aktivizācija.

Pamatojoties uz problēmu cēloņu un attiecīgajos nozaru tiesību aktos konstatēto trūkumu analīzi, tika noteikti astoņi pasākumu struktūrbloki, sagrupējot pasākumus blokos, kas piemērojami dažādos laikos (pastāvīgi, modrības režīmā un ārkārtēja stāvokļa režīmā). Par katru struktūrbloku tika analizētas trīs politikas pieejas, sākot no nelegislatīviem pasākumiem (1. pieeja), ietverot hibrīdpieeju (2. pieeja) un beidzot ar aptverošāku tiesisko regulējumu (3. pieeja). Pamatojoties uz šo analīzi, attiecībā uz katru struktūrbloku tika paturētas dažas vai visas pieejas, un tās tika apvienotas trīs reālistiskos politikas risinājumos, kas atspoguļo dažādus politiskā vērīena un ieinteresēto personu atbalsta līmeņus.

³⁴ Skatīt pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu SWD(2022) 289.

Režīms	Struktūrbloki	Pirmais politikas risinājums PĀRREDZAMĪBA	Otrais politikas risinājums SADARBĪBA	Trešais politikas risinājums SOLIDARITĀTE
Pastāvīgi	1. Pārvaldība, koordinācija un sadarbība	2. pieeja Oficiāla padomdevēju grupa kā tehniskā līmeņa forums un DV pienākums kopīgot informāciju grupā, kad tiek gaidīta krīze un tās laikā		
Pastāvīgi	2. Ārpuskārtas pasākumu plānošana krīžu gadījumiem	2. pieeja Ieteikums DV par krīzes reaģēšanas pasākumu riska novērtējumu, apmācību un praktiskajām mācībām, un kompendiju	3. pieeja – Ieteikums DV par krīzes reaģēšanas pasākumu riska novērtējumu un kompendiju un – Komisijas pienākums attiecībā uz Savienības līmeņa riska novērtējumu; – DV pienākums regulāri apmācīt savus attiecīgos krīzes pārvaldības darbiniekus	
Modrības režīmā	3. Vienotā tirgus modrība	2. pieeja – Ieteikums dalībvalstīm par informācijas vākšanu attiecībā uz identificētajām stratēģiskajām piegādes ķēdēm – Ieteikumi dalībvalstīm izveidot stratēģiski svarīgu preču stratēģiskās rezerves		3. pieeja – Pienākums DV vākt informāciju par identificētajām stratēģiskajām piegādes ķēdēm – Komisijas pienākums sagatavot un regulāri atjaunināt sarakstu ar mērķiem stratēģiskajām rezervēm – DV pienākumi ³⁵ izveidot atlasītu stratēģiski svarīgu preču stratēģiskās rezerves, ja DV stratēģiskajās rezervēs ievērojami trūkst mērķu
Ārkārtēja stāvokļa režīmā	4. Pamatprincipi un atbalsta pasākumi brīvas kustības un pārvietošanās atvieglošanai ārkārtējā situācijā	2. pieeja Krīzē būtisku preču un pakalpojumu brīvas kustības pamatprincipu nostiprināšana saistošos noteikumos, ja tas ir atbilstoši efektīvai krīžu pārvaldībai		
Ārkārtēja stāvokļa režīmā	5. Pārredzamība un administratīvā palīdzība ārkārtējā situācijā	3. pieeja Saistošs visaptverošs paātrinātas paziņošanas mehānisms, paātrināta salīdzinošā izvērtēšana un iespēja atzīt paziņotos pasākumus par nesaderīgiem ar Savienības tiesību aktiem; kontaktpunkti un elektroniskā platforma		
Ārkārtēja	6. Krīzē būtisku	2. pieeja		

stāvokļa režīmā	produktu laišanas tirgū paātrināšana ārkārtējā situācijā	Esošo vienotā tirgus saskaņošanas tiesību aktu mērķtiecīgi grozījumi: krīzē būtisku produktu ātrāka laišana tirgū; Komisija var pieņemt tehniskās specifikācijas; DV piešķir prioritāti krīzē būtisku produktu tirgus uzraudzībai		
Ārkārtēja stāvokļa režīmā	7. Publiskais iepirkums ārkārtējā situācijā	<i>2. pieeja</i> Jauns noteikums par kopīgu iepirkumu / kopīgu iegādi, ko veic Komisija dažām vai visām dalībvalstīm		
Ārkārtēja stāvokļa režīmā	8. Pasākumi, kas ietekmē krīzē būtiskas piegādes ķēdes ārkārtējā stāvokļa režīmā	<i>1. pieeja</i> Norādījumi par ražošanas jaudas kāpināšanu; atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšana; krīzē būtisku preču pasūtījumu pieņemšana un prioritātes piešķiršana tiem Ieteikumi uzņēmumiem kopīgot ar krīzi saistītu informāciju	<i>2. pieeja</i> Ieteikumi DV par krājumā esošu produktu izplatīšanu; atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšana; ekonomikas dalībnieku mudināšana pieņemt pasūtījumus un piešķirt tiem prioritāti DV pilnvarošana³⁶ noteikt ekonomikas dalībniekiem pienākumu kāpināt ražošanas jaudu un adresēt saistošus informācijas pieprasījumus ekonomikas dalībniekiem	<i>3. pieeja</i> DV pienākumi³⁷ izplatīt iepriekš uzkrātus produktus; atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšana; uzņēmumu pienākums pieņemt pasūtījumus un piešķirt tiem prioritāti; kāpināt ražošanas jaudu un sniegt ar krīzi saistītu informāciju

Ietekmes novērtējumā netika noteikts vēlāmais risinājums; risinājumu izvēle tika atstāta politiskā lēmuma ziņā. Tiesību akta priekšlikumā izvēlētie pasākumi atbilst 3. politikas risinājumam attiecībā uz visiem struktūrblokiem, izņemot 8. struktūrbloku. Attiecībā uz 8. struktūrbloku ir izvēlēta 1. politikas risinājuma (ražošanas kāpināšana), 2. politikas risinājuma (krājumā esošu produktu izplatīšana un atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšana) un 3. politikas risinājuma (uzņēmumu pienākums pieņemt pasūtījumus un piešķirt tiem prioritāti un sniegt ar krīzi saistītu informāciju) kombinācija.

Komisija 2022. gada 15. jūnijā iesniedza ietekmes novērtējumu Regulējuma kontroles padomei. Regulējuma kontroles padome sniedza negatīvu atzinumu, jo īpaši atzīmējot 1) vajadzību sniegt skaidru un sīku informāciju par paredzēto vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa situāciju, iekļaujot definīciju, kritērijus un lēmumu pieņemšanas mehānismus ārkārtējā stāvokļa situācijas noteikšanai un izbeigšanai un pasākumus, kas tiktu īstenoti ārkārtējā stāvokļa situācijas laikā; 2) vajadzību sniegt padziļinātu novērtējumu par politikas risinājumu ietekmi un 3) vajadzību sniegt attiecīgo politikas risinājumu alternatīvas kombinācijas papildus politikas pieejām un sasaistīt salīdzinājumu ar ietekmes analīzi. Lai ņemtu vērā šos konstatējumus, Komisija sniedza skaidru vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa situācijas definīciju, precizēja kritērijus un lēmumu pieņemšanas mehānismus, izskaidroja visus trīs VTĀI

³⁶ Ievērojot papildu aktivizāciju.

³⁷ Ievērojot papildu aktivizāciju.

darbības režīmus un precizēja, kurš VTĀI struktūrbloks tiktu aktivizēts kurā režīmā. Tā arī papildināja ietekmes novērtējumu, lai aptvertu vairāk ietekmes veidu, t. i., ekonomisko ietekmi galvenajām ieinteresētajām personām (uzņēmumiem, dalībvalstīm un Komisijai), ietekmi uz MVU, ietekmi uz konkurētspēju, konkurenci, iekšējo tirdzniecību, kā arī diferencēja, kāda ietekme rastos ar tūlītējām sekām un kāda ietekme būtu gaidāma modrības režīmā un ārkārtējā stāvokļa režīmā. Turklāt ietekmes novērtējumā tika definēti trīs alternatīvi politikas risinājumi, kam pamatā ir attiecībā uz dažiem struktūrblokiem īstenotu dažādu pieeju kombinācija, tika sniegts novērtējums par šo risinājumu ietekmi un tika paplašināts risinājumu salīdzinājums, aptverot proporcionalitāti un subsidiaritāti.

Komisija 2022. gada 29. jūlijā iesniedza pārskatīto ietekmes novērtējumu Regulējuma kontroles padomei. Regulējuma kontroles padome sniedza pozitīvu atzinumu ar piezīmēm. Minētās piezīmes attiecās uz vajadzību plašāk izpētīt dažādu veidu krīzes, kas var ietekmēt vienotā tirgus darbību, skaidrāk izklāstīt mijiedarbību ar iespējamām pasākumiem, ko veic, pamatojoties uz LESD 4. panta 2. punktu, un vajadzību pietiekami pamatot dažus no ierosinātajiem pasākumiem no subsidiaritātes un proporcionalitātes viedokļa. Lai ņemtu vērā minētās piezīmes, tika pievienotas norādes par potenciālu turpmāku krīžu ietekmi, tika labāk izskaidrota mijiedarbība ar potenciālajiem pasākumiem atbilstoši LESD 4. panta 2. punktam un tika pievienota sīkāka informācija par obligātajiem pasākumiem, kas paredzēti ārkārtējā stāvokļa režīmā.

Papildu informācija par to, kā Regulējuma kontroles padomes ieteikumi ir atspoguļoti ietekmes novērtējuma ziņojumā, ir atrodamā ietekmes novērtējuma 1. pielikuma 3. punktā.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Saskaņā ar Komisijas Normatīvās atbilstības un izpildes programmu (*REFIT*) visām iniciatīvām, kuru mērķis ir mainīt spēkā esošos ES tiesību aktus, vajadzētu būt vērstām uz to, lai vienkāršotu un efektīvāk sasniegtu noteiktos politikas mērķus (t. i., samazinātu nevajadzīgas regulatīvās izmaksas).

Vispārējā VTĀI pakete paredz pasākumu rīkkopu vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa situāciju risināšanai, kura sastāv no tādu pasākumu kopuma, kas piemērojami pastāvīgi, kā arī atsevišķiem pasākumiem, kas piemērojami tikai modrības režīmā vai ārkārtējā stāvokļa režīmā un ir aktivizējami atsevišķi. Pašreizējais priekšlikums paredz ārkārtējā stāvokļa procedūras atbilstības novērtēšanai, laišanai tirgū, kopīgu specifikāciju pieņemšanai un tirgus uzraudzībai. **Nav administratīvu izmaksu uzņēmumiem un iedzīvotājiem**, kas būtu piemērojamas tūlītēji un vienotā tirgus normālās darbības laikā.

Attiecībā uz pasākumiem, kas ir daļa no vispārējās VTĀI paketes un kas varētu radīt būtisku ietekmi un potenciālas izmaksas MVU, jo īpaši tādiem pasākumiem kā obligātie informācijas pieprasījumi, pieprasījumi kāpināt ražošanu un pieņemt par prioritāriem atzītus pasūtījumus, šādu pasākumu papildu aktivizēšanas laikā Komisija veiks konkrētu to analīzi un novērtējumu par to ietekmi un samērīgumu, jo īpaši to ietekmi uz MVU. Minētais novērtējums būs daļa no šo konkrēto pasākumu papildu aktivizācijas procesa, kas tiks veikts ar Komisijas īstenošanas aktu (papildus ārkārtējā stāvokļa režīma vispārējai aktivizēšanai). Atkarībā no krīzes rakstura un attiecīgajām stratēģiskajām piegādes ķēdēm un krīzē būtiskajiem produktiem tiks nodrošināti īpaši atvieglojumi MVU. Lai gan nav iespējams pilnībā izslēgt mikrouzņēmumus no tādu pasākumu tvēruma, kā, piemēram, obligātie informācijas pieprasījumi, jo šiem uzņēmumiem var būt īpaša unikāla zinātība vai patenti, kas ir kritiski svarīgi krīzes situācijā, īpašie atvieglojumi ietvers vienkāršotus aptauju veidus, mazāk apgrūtināšas ziņošanas prasības un ilgākus termiņus atbilžu sniegšanai, ciktāl iespējams, ņemot vērā vajadzību pēc steidzamības konkrētas krīzes kontekstā.

Vispārējās VTĀI paketes kontekstā tiks atcelta Regula (EK) Nr. 2679/98, ar ko izveido reaģēšanas mehānismu, lai risinātu tādus uz dalībvalsti attiecināmus šķēršļus preču brīvai kustībai, kuri izraisa nopietnus traucējumus un prasa tūlītēju rīcību ("Zemeņu regula"). Tādējādi tiesiskais regulējums tiks vienkāršots.

- **Pamattiesības**

Priekšlikumam nav ietekmes uz pilsoņu vai uzņēmumu pamattiesību īstenošanu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šajā aktā paredzētie pasākumi attiecas uz mērķtiecīgiem grozījumiem spēkā esošajos tiesību aktos par ražošanu. Par to īstenošanu un piemērošanu ir atbildīgas dalībvalstis. Tādējādi nebūs ietekmes uz Savienības budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Šajā priekšlikumā nav ietverti konkrēti uzraudzības mehānismi. Konkrētās uzraudzības prasības jau ir ietvertas ES nozaru regulējumos, kas tiek grozīti ar šo priekšlikumu, un grozījumiem nav ietekmes uz šo esošo uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtību.

- **Eiropas Ekonomikas zona**

Ierosinātais akts skar Eiropas Ekonomikas zonu un ir jāattiecina uz to.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Grozījumi, ko plānots ieviest ar šo priekšlikumu, aptver šādus aspektus:

- 1) paziņoto struktūru īstenošanas prioritātes piešķiršana tādu produktu atbilstības novērtēšanai, kuri noteikti par krīzē būtiskiem;
- 2) iespēja valsts kompetentajām iestādēm izsniegt pagaidu atļaujas par krīzē būtiskiem produktiem, kam nav veiktas atbilstības novērtēšanas standartprocedūras, ar nosacījumu, ka produkti atbilst visām piemērojamām pamatprasībām un ka atļauja ir spēkā tikai uz vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa situācijas laiku un izsniedzējas dalībvalsts teritorijā;
- 3) iespēja ražotājiem ārkārtēja stāvokļa laikā paļauties uz attiecīgiem starptautiskiem un valsts standartiem, ja nav pieejami saskaņoti standarti un alternatīvie standarti nodrošina līdzvērtīgu drošumu;
- 4) iespēja Komisijai ar deleģētajiem aktiem pieņemt brīvprātīgas vai obligātas kopīgas tehniskās specifikācijas krīzē būtiskiem produktiem;
- 5) prioritātes piešķiršana tirgus uzraudzības darbību veikšanā attiecībā uz krīzē būtiskām precēm.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par Regulu (ES) 2016/424, (ES) 2016/425, (ES) 2016/426, (ES) 2019/1009 un (ES) Nr. 305/2011 grozījumiem, kas attiecas uz vienotā tirgus ārkārtēja stāvokļa izraisītām ārkārtējām atbilstības novērtēšanas, kopīgu specifikāciju pieņemšanas un tirgus uzraudzības procedūrām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,
ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,
ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,
pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu³⁸,
rīkojoties saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru³⁹,
tā kā:

- 1) [*ieraksta atsauci uz VTĀI regulu*] mērķis ir nodrošināt normālu vienotā tirgus darbību, ieskaitot preču un pakalpojumu brīvu kustību un personu brīvu pārvietošanos, un garantēt krīzē būtisku preču un pakalpojumu un stratēģiski svarīgu preču un pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem, uzņēmumiem un publiskām iestādēm krīzes laikā.
- 2) Ar [*ieraksta atsauci uz VTĀI regulu*] izveidotais regulējums nosaka pasākumus, kas jāizmanto saskaņoti, pārredzami, efektīvi, samērīgi un savlaicīgi, lai novērstu, ierobežotu vai mazinātu tādu ietekmi uz vienotā tirgus darbību, kuru var izraisīt krīze.
- 3) [*ieraksta atsauci uz VTĀI regulu*] nosaka vairāklīmeņu mehānismu, kas sastāv no ārpuskārtas pasākumu plānošanas, modrības režīma un vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma.
- 4) [*ieraksta atsauci uz VTĀI regulu*] paredz noteikumus ar mērķi garantēt preču un pakalpojumu brīvu kustību un personu brīvu pārvietošanos vienotajā tirgū un nodrošināt tādu preču un pakalpojumu pieejamību, kas ir īpaši svarīgi arī krīzes laikos. [*ieraksta atsauci uz VTĀI regulu*] ir piemērojama gan precēm, gan pakalpojumiem.
- 5) Lai papildinātu šādus pasākumus, nodrošinātu to saskanību un vēl vairāk uzlabotu to efektivitāti, ir lietderīgi nodrošināt, ka preces, kas minētas [*ieraksta atsauci uz VTĀI regulu*], var ātri laist Savienības tirgū, lai veicinātu traucējumu novēršanu un mazināšanu.

³⁸ OV C (.), (.), (.), lpp.

³⁹ Eiropas Parlamenta xxx nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes xxx lēmums.

- 6) Vairāki Savienības nozaru tiesību akti paredz saskaņotus noteikumus attiecībā uz konkrētu produktu izstrādi, ražošanu, atbilstības novērtēšanu un laišanu tirgū. Starp šādiem tiesību aktiem ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/424⁴⁰, (ES) 2016/425⁴¹, (ES) 2016/426⁴², (ES) 2019/1009⁴³ un (ES) Nr. 305/2011⁴⁴. Minētie tiesību akti ir balstīti uz principiem, kas ievēroti jaunajā pieejā tehniskajai saskaņošanai. Turklāt Regulas (ES) 2016/424, (ES) 2016/425, (ES) 2016/426 un (ES) 2019/1009 ir arī pielāgotas atsauces noteikumiem, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 768/2008/EK⁴⁵.
- 7) Ne atsauces noteikumi, kas izklāstīti Lēmumā Nr. 768/2008/EK, ne konkrētie noteikumi, kas izklāstīti Savienības nozaru saskaņošanas tiesību aktos, nenosaka procedūras, kas paredzētas piemērošanai krīzes gadījumā. Ir lietderīgi ieviest mērķtiecīgus grozījumus minētajās regulās, lai sagatavotos krīzēm un reaģētu uz tādu krīžu ietekmi, kuras skar produktus, kas noteikti par krīzē būtiskām precēm un uz ko attiecas minētās regulas.
- 8) Pieredze, kas gūta nesenajās krīzēs, kuras ietekmējušas vienoto tirgu, liecina, ka nozaru tiesību aktos paredzētās procedūras nav veidotas tā, lai ņemtu vērā krīzes reaģēšanas scenāriju vajadzības, un tās nesniedz nepieciešamo normatīvo elastīgumu. Tāpēc ir lietderīgi paredzēt juridisko pamatu šādām krīzes reaģēšanas procedūrām, tādējādi papildinot pasākumus, kas pieņemti atbilstoši [*ieraksta atsauci uz VTĀI regulu*].
- 9) Lai pārvarētu vienotā tirgus traucējumu iespējamās sekas un nodrošinātu, ka krīzē būtiskas preces tiek laistas tirgū ātri, ir lietderīgi paredzēt prasību atbilstības novērtēšanas struktūrām piešķirt prioritāti šādu produktu atbilstības novērtēšanas pieteikumiem salīdzinājumā ar citiem iesniegtajiem pieteikumiem attiecībā uz produktiem, kas nav noteikti par tādiem, kuri ir būtiski krīzē.
- 10) Šajā nolūkā Regulās (ES) 2016/424, (ES) 2016/425, (ES) 2016/426, (ES) 2019/1009 un (ES) Nr. 305/2011 jānosaka ārkārtējas procedūras. Šīm procedūrām jābūt pieejamām tikai pēc vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma aktivizēšanas saskaņā ar [*ieraksta atsauci uz VTĀI regulu*].
- 11) Turklāt gadījumos, kad traucējumi varētu ietekmēt atbilstības novērtēšanas struktūras, vai gadījumos, kad testēšanas spēja attiecībā uz šādiem krīzē būtiskiem produktiem nav pietiekama, ir lietderīgi paredzēt iespēju valsts kompetentajām iestādēm izņēmuma un pagaidu kārtā atļaut laist tirgū produktus, kam nav veiktas parastās atbilstības novērtēšanas procedūras, kuras nosaka attiecīgie ES nozaru tiesību akti.
- 12) Attiecībā uz produktiem, uz kuriem attiecas minēto regulu darbības joma un kuri noteikti par krīzē būtiskām precēm, valsts kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai notiekošas vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa situācijas kontekstā atkāpties no pienākuma veikt šādas atbilstības novērtēšanas procedūras, kas noteiktas minētajās regulās, gadījumos, kad obligāta ir paziņotās struktūras iesaistīšanās, un vajadzētu būt iespējai izsniegt atļaujas šiem produktiem ar nosacījumu, ka tie atbilst visām piemērojamajām drošības pamatprasībām. Atbilstību minētajām pamatprasībām var pierādīt ar dažādiem līdzekļiem, kas var ietvert testēšanu, kuru veic valsts iestādes

⁴⁰ OV L 81, 31.3.2016., 1. lpp.

⁴¹ OV L 81, 31.3.2016., 51. lpp.

⁴² OV L 81, 31.3.2016., 99. lpp.

⁴³ OV L 170, 25.6.2019., 1. lpp.

⁴⁴ OV L 88, 4.4.2011., 5. lpp.

⁴⁵ OV L 218, 13.8.2008., 82. lpp.

attiecībā uz paraugiem, ko iesniedzis ražotājs, kurš pieteicies atļaujas saņemšanai. Valsts kompetentās iestādes izsniegtajā atļaujā būtu skaidri jāapraksta konkrētās procedūras, kas izmantotas, lai pierādītu atbilstību, un to rezultāti.

- 13) Ja vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa situācija ir saistīta ar noteiktu produktu pieprasījuma eksponenciālu palielinājumu un lai atbalstītu ekonomikas dalībnieku centienus tādu pieprasījumu apmierināt, ir lietderīgi sniegt tehniskās atsauces, ko ražotāji var izmantot, lai izstrādātu un ražotu krīzē būtiskas preces, kuras atbilst piemērojamām veselības aizsardzības un drošības pamatprasībām.
- 14) Vairāki Savienības nozaru saskaņošanas tiesību akti paredz iespēju ražotājam izmantot atbilstības prezumpcijas sniegtās priekšrocības, ja tā produkts atbilst saskaņotam Eiropas standartam. Taču gadījumos, kad tādu standartu nav vai atbilstības nodrošināšanu tiem varētu pārmērīgi sarežģīt krīzes izraisītie traucējumi, ir lietderīgi paredzēt alternatīvus mehānismus.
- 15) Attiecībā uz Regulām (ES) 2016/424, (ES) 2016/425, (ES) 2016/426 un (ES) 2019/1009 valsts kompetentajām iestādēm jābūt iespējai pieņemt, ka produkti, kas ražoti saskaņā ar valsts vai starptautiskiem standartiem Regulas (ES) Nr. 1025/2012⁴⁶ nozīmē un kas nodrošina aizsardzības līmeni, kurš līdzvērtīgs tam, ko sniedz saskaņotie Eiropas standarti, atbilst attiecīgajām veselības aizsardzības un drošības pamatprasībām.
- 16) Turklāt attiecībā uz Regulām (ES) 2016/424, (ES) 2016/425, (ES) 2016/426, (ES) 2019/1009 un (ES) Nr. 305/2011 Komisijai jābūt iespējai ar īstenošanas aktiem pieņemt kopīgas specifikācijas, uz kurām ražotāji var atsaukties, lai izmantotu priekšrocības, ko sniedz prezumpcija par atbilstību piemērojamajām pamatprasībām. Īstenošanas aktam, kas nosaka tādas kopīgas specifikācijas, jābūt piemērojamam visu vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa situācijas pastāvēšanas laiku.
- 17) Attiecībā uz Regulām (ES) 2016/424, (ES) 2016/425, (ES) 2016/426, (ES) 2019/1009 un (ES) Nr. 305/2011 izņēmuma un pienācīgi pamatotos apstākļos, it īpaši, lai nodrošinātu produktu vai sistēmu sadarbību, Komisijai vajadzētu būt iespējai ar īstenošanas aktiem pieņemt kopīgas specifikācijas, kas nosaka obligātas tehniskās specifikācijas, kuras ražotājiem būs jāievēro. Īstenošanas aktam, kas nosaka šādas kopīgas specifikācijas, jābūt piemērojamam visu vienotā tirgus ārkārtējas situācijas pastāvēšanas laiku.
- 18) Lai nodrošinātu, ka saskaņoto produktu sniegtais aizsardzības līmenis netiek apdraudēts, ir jāparedz noteikumi par uzlabotu tirgus uzraudzību, jo īpaši attiecībā uz precēm, kas noteiktas par tādām, kuras ir būtiskas krīzē, cita starpā radot iespējas ciešākai sadarbībai un savstarpējam atbalstam starp tirgus uzraudzības iestādēm.
- 19) Komisija atbilstoši savai iedibinātajai praksei sistemātiski apspriedīsies ar attiecīgajiem nozares ekspertiem visu to īstenošanas aktu projektu agrīnā sagatavošanas posmā, ar ko nosaka kopīgas specifikācijas.
- 20) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Regulas (ES) 2016/424, (ES) 2016/425, (ES) 2016/426, (ES) 2019/1009 un (ES) Nr. 305/2011.
- 21) Lai šī regula būtu piemērojama no tās pašas dienas, no kuras būs piemērojama [VTĀI regula], tās piemērošana jāatliek,

⁴⁶ OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2016/424

Regulā (ES) 2016/424 iekļauj šādu VIa nodaļu:

**“VIa NODAĻA
ĀRKĀRTĒJAS PROCEDŪRAS**

43.a pants

Ārkārtēju procedūru piemērošana

1. Šīs regulas 43.b–43.g pants ir piemērojami tikai tad, ja Komisija atbilstoši [VTĀI regulas] 23. pantam ir pieņēmusi īstenošanas aktu, ar ko aktivizē [VTĀI regulas] 26. pantu attiecībā uz šo regulu.
2. Šīs regulas 43.b–43.g pants ir ekskluzīvi piemērojami visām apakšsistēmām un drošības sastāvdaļām, kas šā panta 1. punktā minētajā īstenošanas aktā noteiktas par krīzē būtiskām precēm.
3. Šīs regulas 43.b–43.g pants, izņemot noteikumus par Komisijas pilnvarām, ir piemērojami vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma laikā.
Bet 43.c panta 2. punkta otrā daļa un 43.c panta 5. punkts ir piemērojami vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma laikā un pēc tā deaktivizēšanas vai izbeigšanās.
4. Komisija ir pilnvarota ar īstenošanas aktiem ieviest noteikumus par turpmākajām darbībām, kas veicamas attiecībā uz apakšsistēmām un drošības sastāvdaļām, kuras tiek laistas tirgū saskaņā ar 43.c–43.f pantu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

43.b pants

Prioritātes piešķiršana krīzē būtisku apakšsistēmu un drošības sastāvdaļu atbilstības novērtēšanai

1. Šis pants ir piemērojams visām apakšsistēmām un drošības sastāvdaļām, kas noteiktas par krīzē būtiskām precēm un kam piemēro atbilstības novērtēšanas procedūras saskaņā ar 18. pantu, kurās vajadzīga obligāta paziņotās struktūras iesaistīšanās.
2. Paziņotās struktūras apstrādā visus pieteikumus par tādu apakšsistēmu un drošības sastāvdaļu atbilstības novērtēšanu, kuras noteiktas par krīzē būtiskām precēm, prioritārā kārtā.
3. Visus iesniegtos pieteikumus par tādu apakšsistēmu un drošības sastāvdaļu atbilstības novērtēšanu, kuras noteiktas par krīzē būtiskām precēm, apstrādā prioritārā kārtā pirms jebkuriem citiem pieteikumiem par tādu apakšsistēmu un drošības sastāvdaļu atbilstības novērtēšanu, kuras nav noteiktas par krīzē būtiskām precēm. Šī prasība ir piemērojama attiecībā uz visiem pieteikumiem par tādu apakšsistēmu un drošības sastāvdaļu atbilstības novērtēšanu, kuras noteiktas par krīzē būtiskām precēm, neatkarīgi no tā, vai tie iesniegti pirms vai pēc ārkārtējā stāvokļa procedūru aktivizēšanas saskaņā ar 43.a pantu.
4. Prioritātes piešķiršana apakšsistēmu un drošības sastāvdaļu atbilstības novērtēšanas pieteikumiem atbilstoši 3. punktam nerada nekādas papildu izmaksas ražotājiem, kas iesnieguši minētos pieteikumus.

5. Paziņotās struktūras visiem spēkiem cenšas palielināt savu testēšanas spēju attiecībā uz apakšsistēmām un drošības sastāvdaļām, kuras noteiktas par krīzē būtiskām precēm un par kurām tām ir paziņots.

43.c pants

Izņēmums attiecībā uz atbilstības novērtēšanas procedūrām, kurās vajadzīga obligāta paziņotās struktūras iesaistīšanās

1. Atkāpjoties no 18. panta, jebkura valsts kompetentā iestāde pēc pienācīgi pamatota pieprasījuma var atļaut laist tirgū vai iekļaut trošu ceļu iekārtās attiecīgās dalībvalsts teritorijā konkrētu apakšsistēmu vai drošības sastāvdaļu, kura noteikta par krīzē būtisku preci un attiecībā uz kuru paziņotā struktūra nav veikusi atbilstības novērtēšanas procedūras, kurās vajadzīga obligāta paziņotās struktūras iesaistīšanās, kā minēts 18. pantā, bet attiecībā uz kuru ir pierādīta atbilstība visām piemērojamajām būtiskajām prasībām.
2. Tādas apakšsistēmas vai drošības sastāvdaļas ražotājs, kam piemēro 1. punktā minēto atļaujas piešķiršanas procedūru, uz savu atbildību deklarē, ka attiecīgā apakšsistēma vai drošības sastāvdaļa atbilst visām piemērojamajām II pielikumā izklāstītajām būtiskajām prasībām, un ir atbildīgs par visu valsts kompetentās iestādes norādīto atbilstības novērtēšanas procedūru izpildi.

Ražotājs arī izmanto visus pamatotos pasākumus, lai nodrošinātu, ka apakšsistēma vai drošības sastāvdaļa, par kuru piešķirta atļauja atbilstoši 1. punktam, netiek izvesta no tās dalībvalsts teritorijas, kas izsniegusi atļauju.
3. Ikvienā atļaujā, ko izsniedz valsts kompetentā iestāde atbilstoši 1. punktam, norāda nosacījumus un prasības, saskaņā ar kuriem apakšsistēmu vai drošības sastāvdaļu drīkst laist tirgū vai iekļaut trošu ceļu iekārtās, ieskaitot:
 - a) to procedūru aprakstu, ar kurām veiksmīgi pierādīta atbilstība piemērojamajām būtiskajām prasībām;
 - b) īpašās prasības attiecībā uz konkrētās apakšsistēmas vai drošības sastāvdaļas izsekojamību;
 - c) atļaujas derīguma termiņa pēdējo dienu, kas nevar būt vēlāk par tā laikposma pēdējo dienu, uz kuru aktivizēts vienotā tirgus ārkārtēja stāvokļa režīms;
 - d) īpašās prasības, kas attiecas uz vajadzību nodrošināt nepārtrauktu atbilstības novērtēšanu, kas skar konkrēto apakšsistēmu vai drošības sastāvdaļu;
 - e) pasākumus, kas jāveic attiecībā uz konkrēto apakšsistēmu vai drošības sastāvdaļu, kad beidzas atļaujas derīguma termiņš, lai nodrošinātu, ka attiecīgā apakšsistēma vai drošības sastāvdaļa tiek nodota atpakaļ atbilstoši visām šīs regulas prasībām.
4. Atkāpjoties no 43.a panta 3. punkta pirmās daļas, valsts kompetentā iestāde attiecīgā gadījumā drīkst grozīt 3. punktā minētos atļaujas nosacījumus arī pēc vienotā tirgus ārkārtēja stāvokļa režīma deaktivizēšanas vai izbeigšanās.
5. Atkāpjoties no 7. un 20. panta, apakšsistēmas vai drošības sastāvdaļas, par kurām piešķirta atļauja saskaņā ar šā panta 1. punktu, neizved no tās dalībvalsts teritorijas, kura izsniegusi atļauju, un uz tām nav zīmes *CE*.
6. Tās dalībvalsts tirgus uzraudzības iestādes, kuras kompetentā iestāde izsniegusi atļauju atbilstoši 1. punktam, ir tiesīgas veikt visus šajā regulā paredzētos korektīvos un ierobežojošos pasākumus valsts līmenī attiecībā uz tādām apakšsistēmām vai drošības sastāvdaļām.

7. Dalībvalstis informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par ikvienu lēmumu atļaut laist tirgū apakšsistēmas vai drošības sastāvdaļas saskaņā ar 1. punktu.
8. Šīs regulas 43.a–43.g panta piemērošana un šā panta 1. punktā izklāstītās atļaujas piešķiršanas procedūras izmantošana neskar 18. pantā noteikto attiecīgo atbilstības novērtēšanas procedūru piemērošanu attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

43.d pants

Atbilstības prezumpcija uz valsts un starptautisko standartu pamata

Dalībvalstis veic visus piemērotos pasākumus, lai nodrošinātu, ka laišanas tirgū nolūkos to kompetentās iestādes uzskata, ka apakšsistēmas un drošības sastāvdaļas, kas atbilst attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem vai jebkuriem valsts standartiem, kuri ir spēkā ražošanas dalībvalstī, un kas nodrošina drošības līmeni, kādu prasa II pielikumā izklāstītās būtiskās prasības, atbilst šīm būtiskajām prasībām kādā no šiem gadījumiem:

- a) *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* nav publicēta atsauce uz saskaņotiem standartiem, kas attiecas uz II pielikumā izklāstītajām attiecīgajām būtiskajām prasībām, saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012;

b)

būtiski traucējumi vienotā tirgus darbībā, kas ņemti vērā, aktivizējot vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīmu saskaņā ar [VTĀI regulas] 15. panta 4. punktu, būtiski ierobežo ražotāju iespējas izmantot saskaņotos standartus, kas attiecas uz šīs regulas II pielikumā izklāstītajām attiecīgajām būtiskajām prasībām un jau ir publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012.

43.e pants

Tādu kopīgu specifikāciju pieņemšana, kas piešķir atbilstības prezumpciju

1. Ja apakšsistēmas un drošības sastāvdaļas ir noteiktas par krīzē būtiskām precēm, Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka kopīgas specifikācijas šādām apakšsistēmām un drošības sastāvdaļām, lai aptvertu II pielikumā izklāstītās būtiskās prasības, kādā no šiem gadījumiem:
 - a) *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* nav publicēta atsauce uz saskaņotiem standartiem, kas attiecas uz II pielikumā izklāstītajām attiecīgajām būtiskajām prasībām, saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012;
 - b) būtiski traucējumi vienotā tirgus darbībā, kuru dēļ aktivizēts vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms saskaņā ar [VTĀI regulas] 14. pantu, būtiski ierobežo ražotāju iespējas izmantot saskaņotos standartus, kas attiecas uz šīs regulas II pielikumā izklāstītajām attiecīgajām būtiskajām prasībām un jau ir publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012.
2. Šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem pēc apspriešanās ar nozares ekspertiem un saskaņā ar 44. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru, un tie ir piemērojami apakšsistēmām un drošības sastāvdaļām, ko laiž tirgū, līdz tā laikposma pēdējai dienai, kurā vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms ir aktīvs. Agrīnā posmā, kad tiek sagatavots īstenošanas akta projekts, ar ko nosaka kopīgu specifikāciju, Komisija apkopo attiecīgo struktūru vai saskaņā ar attiecīgajiem Savienības nozaru tiesību aktiem izveidoto ekspertu grupu viedokļus. Pamatojoties uz minēto apspriešanos, Komisija sagatavo īstenošanas akta projektu.
3. Neskarot 17. pantu, pieņem, ka apakšsistēmas un drošības sastāvdaļas, kas atbilst kopīgām specifikācijām, kuras pieņemtas atbilstoši šā panta 2. punktam, atbilst

II pielikumā izklāstītajām būtiskajām prasībām, uz kurām attiecas minētās kopīgās specifikācijas vai to daļas.

4. Atkāpjoties no 43.a panta 3. punkta pirmās daļas, ja vien nav pietiekama iemesla uzskatīt, ka apakšsistēmas vai drošības sastāvdaļas, uz kurām attiecas kopīgās specifikācijas, kas minētas šā panta 1. punktā, rada risku cilvēku veselībai vai drošībai, apakšsistēmas vai drošības sastāvdaļas, kas atbilst minētajām kopīgajām specifikācijām un kas laistas tirgū, uzskata par atbilstošām šai regulai pēc saskaņā ar šā panta 2. punktu pieņemtā īstenošanas akta darbības termiņa beigām vai atcelšanas un pēc vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma izbeigšanās vai dezaktivizēšanas saskaņā ar [VTĀI regulu].
5. Ja dalībvalsts uzskata, ka 1. punktā minētā kopīgā specifikācija pilnībā neatbilst būtiskajām prasībām, kuras ar to iecerēts aptvert un kuras izklāstītas II pielikumā, tā informē par to Komisiju, sniedzot sīku skaidrojumu, un Komisija novērtē šo informāciju un attiecīgā gadījumā groza vai atsauc īstenošanas aktu, ar ko nosaka attiecīgo kopīgo specifikāciju.

43.f pants

Obligātu kopīgo specifikāciju pieņemšana

1. Pienācīgi pamatotos izņēmuma gadījumos Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka obligātas kopīgas specifikācijas, lai aptvertu II pielikumā izklāstītās būtiskās prasības, attiecībā uz apakšsistēmām vai drošības sastāvdaļām, kas noteiktas par krīzē būtiskām precēm.
2. Šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus, ar ko nosaka obligātas kopīgas specifikācijas, pieņem pēc apspriešanās ar nozares ekspertiem un saskaņā ar 44. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru. Tie attiecas uz visām apakšsistēmām vai drošības sastāvdaļām, ko laiž tirgū, līdz tā laikposma pēdējai dienai, kurā vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms ir aktīvs. Agrīnā posmā, kad tiek sagatavots īstenošanas akta projekts, ar ko nosaka kopīgu specifikāciju, Komisija apkopo attiecīgo struktūru vai saskaņā ar attiecīgajiem Savienības nozaru tiesību aktiem izveidoto ekspertu grupu viedokļus. Pamatojoties uz minēto apspriešanos, Komisija sagatavo īstenošanas akta projektu.
3. Atkāpjoties no 43.a panta 3. punkta pirmās daļas, ja vien nav pietiekama iemesla uzskatīt, ka apakšsistēmas vai drošības sastāvdaļas, uz kurām attiecas kopīgās specifikācijas, kas minētas šā panta 1. punktā, rada risku cilvēku veselībai vai drošībai, apakšsistēmas vai drošības sastāvdaļas, kas atbilst minētajām kopīgajām specifikācijām un kas laistas tirgū, uzskata par atbilstošām šai regulai pēc saskaņā ar šā panta 2. punktu pieņemtā īstenošanas akta darbības termiņa beigām vai atcelšanas un pēc vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma izbeigšanās vai dezaktivizēšanas saskaņā ar [VTĀI regulu].

43.g pants

Prioritātes piešķiršana tirgus uzraudzības darbībām un iestāžu savstarpējā palīdzība

1. Dalībvalstis nosaka par prioritārām tirgus uzraudzības darbības attiecībā uz apakšsistēmām un drošības sastāvdaļām, kas noteiktas par krīzē būtiskām precēm.
2. Dalībvalstu tirgus uzraudzības iestādes visiem spēkiem cenšas sniegt palīdzību citām tirgus uzraudzības iestādēm vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa situācijas laikā, cita starpā mobilizējot un nosūtot ekspertu grupas, lai tās pagaidu kārtā pastiprinātu to tirgus uzraudzības iestāžu personālu, kuras lūdz palīdzību, vai sniedzot loģistisku

atbalstu, piemēram, pastiprinot testēšanas spēju attiecībā uz apakšsistēmām un drošības sastāvdaļām, kas noteiktas par krīzē būtiskām precēm.”

2. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2016/425

Regulā (ES) 2016/425 iekļauj šādu VIa nodaļu:

“VIa NODAĻA ĀRKĀRTĒJAS PROCEDŪRAS

41.a pants

Ārkārtēju procedūru piemērošana

1. Šīs regulas 41.b–41.g pants ir piemērojami tikai tad, ja Komisija atbilstoši [VTĀI regulas] 23. pantam ir pieņēmusi īstenošanas aktu, ar ko aktivizē [VTĀI regulas] 26. pantu attiecībā uz šo regulu.
2. Šīs regulas 41.b–41.g pants ir ekskluzīvi piemērojami IAL, kas 1. punktā minētajā īstenošanas aktā noteikti par krīzē būtiskām precēm.
3. Šīs regulas 41.b–41.g pants, izņemot noteikumus par Komisijas pilnvarām, ir piemērojami vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīmā.
Bet 41.c panta 2. punkta otrā daļa un 41.c panta 5. punkts ir piemērojami vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīmā un pēc tā deaktivizēšanas vai izbeigšanās.
4. Komisija ir pilnvarota ar īstenošanas aktiem paredzēt noteikumus par turpmākajām darbībām, kas veicamas attiecībā uz IAL, kurus laiž tirgū saskaņā ar 41.c–41.f pantu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

41.b pants

Prioritātes piešķiršana krīzē būtisku IAL atbilstības novērtēšanai

1. Šis pants ir piemērojams IAL, kas noteikti par krīzē būtiskām precēm un kam piemēro atbilstības novērtēšanas procedūras saskaņā ar 19. pantu, kurās vajadzīga obligāta paziņotās struktūras iesaistīšanās.
2. Paziņotās struktūras apstrādā visus pieteikumus par tādu IAL atbilstības novērtēšanu, kuri noteikti par krīzē būtiskām precēm, prioritārā kārtā.
3. Visus iesniegtos pieteikumus par šādu IAL atbilstības novērtēšanu apstrādā prioritārā kārtā pirms jebkuriem citiem pieteikumiem par tādu IAL atbilstības novērtēšanu, kuri nav noteikti par krīzē būtiskām precēm. Šī prasība ir piemērojama attiecībā uz visiem pieteikumiem par tādu IAL atbilstības novērtēšanu, kuri noteikti par krīzē būtiskām precēm, neatkarīgi no tā, vai tie iesniegti pirms vai pēc ārkārtējā stāvokļa procedūru aktivizēšanas saskaņā ar 41.a pantu.
4. Prioritātes piešķiršana IAL atbilstības novērtēšanas pieteikumiem atbilstoši 3. punktam nerada nekādas papildu izmaksas ražotājiem, kas iesnieguši minētos pieteikumus.
5. Paziņotās struktūras visiem spēkiem cenšas palielināt savu testēšanas spēju attiecībā uz IAL, kuri noteikti par krīzē būtiskām precēm un par kuriem tām ir paziņots.

41.c pants

Izņēmums attiecībā uz atbilstības novērtēšanas procedūrām, kurās vajadzīga obligāta paziņotās struktūras iesaistīšanās

1. Atkāpjoties no 19. panta, jebkura valsts kompetentā iestāde pēc pienācīgi pamatota pieprasījuma var atļaut laist tirgū attiecīgās dalībvalsts teritorijā konkrētu IAL, kurš noteikts par krīzē būtisku precī un attiecībā uz kuru paziņotā struktūra nav veikusi atbilstības novērtēšanas procedūras, kurās vajadzīga obligāta paziņotās struktūras iesaistīšanās, kā minēts norādītajā pantā, bet attiecībā uz kuru ir pierādīta atbilstība visām piemērojamajām būtiskajām veselības un drošības prasībām.
2. Tāda IAL ražotājs, kam piemēro 1. punktā minēto atļaujas piešķiršanas procedūru, uz savu atbildību deklarē, ka attiecīgais IAL atbilst visām piemērojamajām būtiskajām veselības un drošības prasībām, un ir atbildīgs par visu valsts kompetentās iestādes norādīto atbilstības novērtēšanas procedūru izpildi.
Ražotājs arī izmanto visus pamatotos pasākumus, lai nodrošinātu, ka IAL, par kuru piešķirta atļauja atbilstoši 1. punktam, netiek izvests no tās dalībvalsts teritorijas, kas izsniegusi atļauju.
3. Ikvienā atļaujā, ko izsniedz valsts kompetentā iestāde atbilstoši 1. punktam, norāda nosacījumus un prasības, saskaņā ar kuriem IAL drīkst laist tirgū, iekļaujot:
 - a) to procedūru aprakstu, ar kurām veiksmīgi pierādīta atbilstība piemērojamajām būtiskajām veselības un drošības prasībām;
 - b) īpašas prasības attiecībā uz konkrētā IAL izsekojamību;
 - c) atļaujas derīguma termiņa pēdējo dienu, kas nevar būt vēlāk par tā laikposma pēdējo dienu, uz kuru aktivizēts vienotā tirgus ārkārtēja stāvokļa režīms;
 - d) īpašas prasības, kas attiecas uz vajadzību nodrošināt nepārtrauktu atbilstības novērtēšanu, kas skar konkrēto IAL;
 - e) pasākumus, kas jāveic attiecībā uz konkrēto IAL, kad beidzas atļaujas derīguma termiņš, lai nodrošinātu, ka attiecīgais IAL tiek nodots atpakaļ atbilstoši visām šīs regulas prasībām.
4. Atkāpjoties no 41.a panta 3. punkta pirmās daļas, valsts kompetentā iestāde attiecīgā gadījumā drīkst grozīt šā panta 3. punktā minētos atļaujas nosacījumus arī pēc vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma deaktivizēšanas vai izbeigšanās.
5. Atkāpjoties no 7. un 17. panta, IAL, par kuriem piešķirta atļauja saskaņā ar šā panta 1. punktu, neizved no tās dalībvalsts teritorijas, kura izsniegusi atļauju, un uz tiem nav CE zīmes.
6. Tās dalībvalsts tirgus uzraudzības iestādes, kuras kompetentā iestāde izsniegusi atļauju atbilstoši 1. punktam, ir tiesīgas veikt visus šajā regulā paredzētos korektīvos un ierobežojošos pasākumus valsts līmenī attiecībā uz šādiem IAL.
7. Dalībvalstis informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par ikvienu lēmumu atļaut laist tirgū IAL saskaņā ar 1. punktu.
8. Šīs regulas 41.a–41.g panta piemērošana un šā panta 1. punktā izklāstītās atļaujas piešķiršanas procedūras izmantošana neskar 19. pantā noteikto attiecīgo atbilstības novērtēšanas procedūru piemērošanu attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

41.d pants

Atbilstības prezumpcija uz valsts un starptautisku standartu pamata

Dalībvalstis veic visus piemērotos pasākumus, lai nodrošinātu, ka laišanas tirgū nolūkos to kompetentās iestādes uzskata, ka IAL, kas atbilst attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem vai jebkuriem valsts standartiem, kuri ir spēkā ražošanas dalībvalstī, un kas nodrošina

drošības līmeni, kādu prasa II pielikumā izklāstītās būtiskās veselības un drošības prasības, atbilst minētajām būtiskajām veselības un drošības prasībām kādā no šiem gadījumiem:

- a) *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* nav publicēta atsauce uz saskaņotiem standartiem, kas attiecas uz II pielikumā izklāstītajām būtiskajām veselības un drošības prasībām, saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012;
- b) būtiski traucējumi vienotā tirgus darbībā, kas ņemti vērā, aktivizējot vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīmu saskaņā ar [VTĀI regulas] 15. panta 4. punktu, būtiski ierobežo ražotāju iespējas izmantot saskaņotos standartus, kas attiecas uz šīs regulas II pielikumā izklāstītajām attiecīgajām būtiskajām veselības un drošības prasībām un jau ir publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012.

41.e pants

Tādu kopīgu specifikāciju pieņemšana, kas piešķir atbilstības prezumpciju

1. Ja IAL ir noteikti par krīzē būtiskām precēm, Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka kopīgas specifikācijas šādiem IAL, lai aptvertu II pielikumā izklāstītās būtiskās veselības un drošības prasības, kādā no šiem gadījumiem:
 - a) *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* nav publicēta atsauce uz saskaņotiem standartiem, kas attiecas uz II pielikumā izklāstītajām būtiskajām veselības un drošības prasībām, saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012;
 - b) būtiski traucējumi vienotā tirgus darbībā, kuru dēļ aktivizēts vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms, būtiski ierobežo ražotāju iespējas izmantot saskaņotos standartus, kas attiecas uz šīs regulas II pielikumā izklāstītajām attiecīgajām būtiskajām veselības un drošības prasībām un jau ir publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012.
2. Šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem pēc apspriešanās ar nozares ekspertiem un saskaņā ar 44. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru. Tie paliek piemērojami attiecībā uz IAL, ko laiž tirgū, līdz tā laikposma pēdējai dienai, kurā vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms ir aktīvs. Agrīnā posmā, kad tiek sagatavots īstenošanas akta projekts, ar ko nosaka kopīgu specifikāciju, Komisija apkopo attiecīgo struktūru vai saskaņā ar attiecīgajiem Savienības nozaru tiesību aktiem izveidoto ekspertu grupu viedokļus. Pamatojoties uz minēto apspriešanos, Komisija sagatavo īstenošanas akta projektu.
3. Neskarot 14. pantu, pieņem, ka IAL, kas atbilst kopīgām specifikācijām, kuras pieņemtas atbilstoši šā panta 2. punktam, atbilst II pielikumā izklāstītajām būtiskajām veselības un drošības prasībām, uz kurām attiecas minētās kopīgās specifikācijas vai to daļas.
4. Atkāpjoties no 41.a panta 3. punkta pirmās daļas, ja vien nav pietiekama iemesla uzskatīt, ka IAL, uz kuru attiecas kopīgās specifikācijas, kas minētas šā panta 1. punktā, rada risku cilvēku veselībai vai drošībai, IAL, kas atbilst minētajām kopīgajām specifikācijām un kas laists tirgū, uzskata par atbilstošu šai regulai pēc saskaņā ar šā panta 2. punktu pieņemtā īstenošanas akta darbības termiņa beigām vai atcelšanas un pēc vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma izbeigšanās vai dezaktivizēšanas saskaņā ar [VTĀI regulu].
5. Ja dalībvalsts uzskata, ka 1. punktā minētā kopīgā specifikācija nepilnīgi atbilst būtiskajām veselības un drošības prasībām, kuras ar to iecerēts aptvert un kuras

izklāstītas II pielikumā, tā informē par to Komisiju, sniedzot sīku skaidrojumu, un Komisija šo informāciju novērtē un attiecīgā gadījumā groza vai atsauc īstenošanas aktu, ar ko nosaka attiecīgo kopīgo specifikāciju.

41.f pants

Obligātu kopīgo specifikāciju pieņemšana

1. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka obligātas kopīgas specifikācijas, lai aptvertu II pielikumā izklāstītās būtiskās veselības un drošības prasības, attiecībā uz IAL, kas noteikti par krīzē būtiskām precēm.
2. Šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus, ar ko nosaka obligātas kopīgas specifikācijas, pieņem pēc apspriešanās ar nozares ekspertiem un saskaņā ar 44. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru. Tie ir piemērojami attiecībā uz IAL, ko laiž tirgū, līdz tā laikposma pēdējai dienai, kurā vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms ir aktīvs. Agrīnā posmā, kad tiek sagatavots īstenošanas akta projekts, ar ko nosaka kopīgu specifikāciju, Komisija apkopo attiecīgo struktūru vai saskaņā ar attiecīgajiem Savienības nozaru tiesību aktiem izveidoto ekspertu grupu viedokļus. Pamatojoties uz minēto apspriešanos, Komisija sagatavo īstenošanas akta projektu.
3. Atkāpjoties no 41.a panta 3. punkta pirmās daļas, ja vien nav pietiekama iemesla uzskatīt, ka IAL, uz kuru attiecas obligātās kopīgas specifikācijas, kas minētas šā panta 1. punktā, rada risku cilvēku veselībai vai drošībai, IAL, kas atbilst minētajām kopīgajām specifikācijām un kas laists tirgū, uzskata par atbilstošu šai regulai pēc saskaņā ar šā panta 2. punktu pieņemtā īstenošanas akta darbības termiņa beigām vai atcelšanas un pēc vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma izbeigšanās vai deaktivizēšanas saskaņā ar [VTĀI regulu].

41.g pants

Prioritātes piešķiršana tirgus uzraudzības darbībām un iestāžu savstarpējā palīdzība

1. Dalībvalstis nosaka par prioritārām tirgus uzraudzības darbības attiecībā uz IAL, kas noteikti par krīzē būtiskām precēm.
2. Dalībvalstu tirgus uzraudzības iestādes visiem spēkiem cenšas sniegt palīdzību citām tirgus uzraudzības iestādēm vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa situācijas laikā, cita starpā mobilizējot un nosūtot ekspertu grupas, lai tās pagaidu kārtā pastiprinātu to tirgus uzraudzības iestāžu personālu, kuras lūdz palīdzību, vai sniedzot loģistisku atbalstu, piemēram, pastiprinot testēšanas spēju attiecībā uz IAL, kas noteikti par krīzē būtiskām precēm.”

3. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2016/426

Regulā (ES) 2016/426 aiz VI nodaļas iekļauj šādu VIa nodaļu:

“VIa NODAĻA ĀRKĀRTĒJAS PROCEDŪRAS

40.a pants

Ārkārtēju procedūru piemērošana

1. Šīs regulas 40.b–40.g pants ir piemērojami tikai tad, ja Komisija atbilstoši [VTĀI regulas] 23. pantam ir pieņēmusi īstenošanas aktu, ar ko aktivizē [VTĀI regulas] 26. pantu attiecībā uz šo regulu.
2. Šīs regulas 40.b–40.g pants ir ekskluzīvi piemērojami visām iekārtām un armatūrai, kas šā panta 1. punktā minētajā īstenošanas aktā noteiktas par krīzē būtiskām precēm.
3. Šīs regulas 40.b–40.g pants, izņemot noteikumus par Komisijas pilnvarām, ir piemērojami, kamēr vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms ir aktīvs.
Bet 40.c panta 2. punkta otrā daļa un 40.c panta 5. punkts ir piemērojami vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma laikā un pēc tā deaktivizēšanas vai izbeigšanās.
4. Komisija ir pilnvarota ar īstenošanas aktiem izdot noteikumus par turpmākām darbībām, kas veicamas attiecībā uz iekārtām un armatūru, kuras laiž tirgū saskaņā ar 40.c–40.f pantu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 42. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

40.b pants

Prioritātes piešķiršana krīzē būtisku iekārtu un armatūras atbilstības novērtēšanai

1. Šis pants ir piemērojams visām iekārtām un armatūrai, kas noteiktas par krīzē būtiskām precēm un kam piemēro atbilstības novērtēšanas procedūras saskaņā ar 14. pantu, kurās vajadzīga obligāta paziņotās struktūras iesaistīšanās.
2. Paziņotās struktūras apstrādā visus pieteikumus par tādu iekārtu un armatūras atbilstības novērtēšanu, kuras noteiktas par krīzē būtiskām precēm, prioritārā kārtā.
3. Visus iesniegtos pieteikumus par tādu iekārtu un armatūras atbilstības novērtēšanu, kuras noteiktas par krīzē būtiskām precēm, apstrādā prioritārā kārtā pirms citiem pieteikumiem par tādu iekārtu un armatūras atbilstības novērtēšanu, kuras nav noteiktas par krīzē būtiskām precēm. Šī prasība ir piemērojama attiecībā uz visiem pieteikumiem par tādu iekārtu un armatūras atbilstības novērtēšanu, kuras noteiktas par krīzē būtiskām precēm, neatkarīgi no tā, vai tie iesniegti pirms vai pēc ārkārtējo procedūru aktivizēšanas saskaņā ar 41. a pantu.
4. Prioritātes piešķiršana iekārtu un armatūras atbilstības novērtēšanas pieteikumiem atbilstoši 3. punktam nerada nekādas papildu izmaksas ražotājiem, kas iesnieguši minētos pieteikumus.
5. Paziņotās struktūras visiem spēkiem cenšas palielināt savu testēšanas spēju attiecībā uz iekārtām un armatūru, kuras noteiktas par krīzē būtiskām precēm un par kurām tām ir paziņots.

40.c pants

Izņēmums attiecībā uz atbilstības novērtēšanas procedūrām, kurās vajadzīga obligāta paziņotās struktūras iesaistīšanās

1. Atkāpjoties no 14. panta, jebkura valsts kompetentā iestāde pēc pienācīgi pamatota pieprasījuma var atļaut laist tirgū vai nodot ekspluatācijā attiecīgās dalībvalsts teritorijā konkrētu iekārtu vai armatūru, kura noteikta par krīzē būtisku precī un attiecībā uz kuru paziņotā struktūra nav veikusi atbilstības novērtēšanas procedūras, kurās vajadzīga obligāta paziņotās struktūras iesaistīšanās, kā minēts 14. pantā, bet attiecībā uz kuru ir pierādīta atbilstība visām piemērojamajām pamatprasībām.
2. Tādas iekārtas vai armatūras ražotājs, kam piemēro 1. punktā minēto atļaujas piešķiršanas procedūru, uz savu atbildību deklarē, ka attiecīgā iekārta vai armatūra atbilst visām piemērojamajām I pielikumā noteiktajām pamatprasībām, un ir

atbildīgs par visu valsts kompetentās iestādes norādīto atbilstības novērtēšanas procedūru izpildi.

Ražotājs arī izmanto visus pamatotos pasākumus, lai nodrošinātu, ka iekārta vai armatūra, par kuru piešķirta atļauja atbilstoši 1. punktam, netiek izvesta no tās dalībvalsts teritorijas, kas izsniegusi atļauju.

3. Ikvienā atļaujā, ko izsniedz valsts kompetentā iestāde atbilstoši 1. punktam, norāda nosacījumus un prasības, saskaņā ar kuriem iekārtu vai armatūru drīkst laist tirgū, iekļaujot:
 - a) to procedūru aprakstu, ar kurām veiksmīgi pierādīta atbilstība piemērojamajām pamatprasībām;
 - b) īpašās prasības attiecībā uz konkrētās apakšsistēmas vai drošības sastāvdaļas izsekojamību;
 - c) atļaujas derīguma termiņa pēdējo dienu, kas nevar būt vēlāka par tā laikposma pēdējo dienu, uz kuru aktivizēts vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms;
 - d) īpašās prasības, kas attiecas uz vajadzību nodrošināt nepārtrauktu atbilstības novērtēšanu, kas skar konkrēto apakšsistēmu vai drošības sastāvdaļu;
 - e) pasākumus, kas jāveic attiecībā uz konkrēto iekārtu vai armatūru, kad beidzas atļaujas derīguma termiņš, lai nodrošinātu, ka attiecīgā iekārta vai armatūra tiek nodota atpakaļ atbilstoši visām šīs regulas prasībām.
4. Atkāpjoties no 40.a panta 3. punkta pirmās daļas, valsts kompetentā iestāde attiecīgā gadījumā drīkst grozīt 3. punktā minētos atļaujas nosacījumus arī pēc vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma deaktivizēšanas vai izbeigšanās.
5. Atkāpjoties no 6. un 17. panta, iekārtas vai armatūru, par kurām piešķirta atļauja saskaņā ar šā panta 1. punktu, neizved no tās dalībvalsts teritorijas, kura izsniegusi atļauju, un uz tām nav *CE* zīmes.
6. Tās dalībvalsts tirgus uzraudzības iestādes, kuras kompetentā iestāde izsniegusi atļauju atbilstoši 1. punktam, ir tiesīgas veikt visus šajā regulā paredzētos korektīvos un ierobežojošos pasākumus valsts līmenī attiecībā uz šādām iekārtām vai armatūru.
7. Dalībvalstis informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par ikvienu lēmumu atļaut laist tirgū iekārtas vai armatūru saskaņā ar 1. punktu.
8. Šīs regulas 40.a–40.g panta piemērošana un šā panta 1. punktā izklāstītās atļaujas piešķiršanas procedūras izmantošana neskar 14. pantā noteikto attiecīgo atbilstības novērtēšanas procedūru piemērošanu attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

40.d pants

Atbilstības prezumpcija uz valsts un starptautisko standartu pamata

Dalībvalstis veic visus piemērotos pasākumus, lai nodrošinātu, ka laišanas tirgū nolūkos to kompetentās iestādes uzskata, ka iekārtas un armatūra, kas atbilst attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem vai jebkuriem valsts standartiem, kuri ir spēkā ražošanas dalībvalstī, un kas nodrošina drošības līmeni, kādu prasa I pielikumā izklāstītās pamatprasības, atbilst šīm pamatprasībām kādā no šiem gadījumiem:

- a) *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* nav publicēta atsauce uz saskaņotiem standartiem, kas attiecas uz I pielikumā izklāstītajām attiecīgajām drošības pamatprasībām, saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012;

- b) būtiski traucējumi vienotā tirgus darbībā, kas ņemti vērā, aktivizējot vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīmu saskaņā ar [VTĀI regulas] 15. panta 4. punktu, būtiski ierobežo ražotāju iespējas izmantot saskaņotos standartus, kas attiecas uz šīs regulas I pielikumā izklāstītajām attiecīgajām veselības aizsardzības un drošības pamatprasībām un jau ir publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012.

40.e pants

Tādu kopīgu specifیکāciju pieņemšana, kas piešķir atbilstības prezumpciju

1. Ja iekārtas vai armatūra ir noteiktas par krīzē būtiskām precēm, Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka kopīgas specifیکācījas šādām iekārtām vai armatūrai, lai aptvertu I pielikumā izklāstītās pamatprasības, kādā no šādiem gadījumiem:
 - a) *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* nav publicēta atsauce uz saskaņotiem standartiem, kas attiecas uz I pielikumā izklāstītajām attiecīgajām pamatprasībām, saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012;
 - b) būtiski traucējumi vienotā tirgus darbībā, kuru dēļ aktivizēts vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms saskaņā ar [VTĀI regulas] 15. panta 4. punktu, būtiski ierobežo ražotāju iespējas izmantot saskaņotos standartus, kas attiecas uz šīs regulas I pielikumā izklāstītajām attiecīgajām pamatprasībām un jau ir publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012.
2. Šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem pēc apspriešanās ar nozares ekspertiem un saskaņā ar 42. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru. Tie ir piemērojami attiecībā uz iekārtām un armatūru, ko laiž tirgū, ne ilgāk kā līdz tā laikposma pēdējai dienai, kurā vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms ir aktīvs. Agrīnā posmā, kad tiek sagatavots īstenošanas akta projekts, ar ko nosaka kopīgu specifیکāciju, Komisija apkopo attiecīgo struktūru vai saskaņā ar attiecīgajiem Savienības nozaru tiesību aktiem izveidoto ekspertu grupu viedokļus. Pamatojoties uz minēto apspriešanos, Komisija sagatavo īstenošanas akta projektu.
3. Neskarot 13. pantu, pieņem, ka iekārtas vai armatūra, kas atbilst kopīgām specifیکācijām, kuras pieņemtas atbilstoši šā panta 2. punktam, atbilst I pielikumā izklāstītajām pamatprasībām, uz kurām attiecas minētās kopīgās specifیکācījas vai to daļas.
4. Atkāpjoties no 40.a panta 3. punkta pirmās daļas, ja vien nav pietiekama iemesla uzskatīt, ka iekārtas un armatūra, uz kurām attiecas kopīgās specifیکācījas, kas minētas šā panta 1. punktā, rada risku cilvēku veselībai vai drošībai, iekārtas un armatūru, kas atbilst minētajām kopīgajām specifیکācijām un kas laistas tirgū, uzskata par atbilstošām šai regulai pēc saskaņā ar šā panta 2. punktu pieņemtā īstenošanas akta darbības termiņa beigām vai atcelšanas un pēc vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma izbeigšanās vai deaktivizēšanas saskaņā ar [VTĀI regulu].
5. Ja dalībvalsts uzskata, ka 1. punktā minētā kopīgā specifیکācija pilnībā neatbilst pamatprasībām, kuras ar to iecerēts aptvert un kuras izklāstītas I pielikumā, tā informē par to Komisiju, sniedzot sīku skaidrojumu, un Komisija novērtē šo informāciju un attiecīgā gadījumā groza vai atsauc īstenošanas aktu, ar ko nosaka attiecīgo kopīgo specifیکāciju.

40.f pants

Obligātu kopīgu specifیکāciju pieņemšana

1. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka obligātas kopīgas specifikācijas, lai aptvertu I pielikumā izklāstītās pamatprasības, attiecībā uz iekārtām vai armatūru, kas noteiktas par krīzē būtiskām precēm.
2. Šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus, ar ko nosaka obligātas kopīgas specifikācijas, pieņem pēc apspriešanās ar nozares ekspertiem un saskaņā ar 42. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru, un tie ir piemērojami iekārtām un armatūrai, ko laiž tirgū, vēlākais līdz tā laikposma pēdējai dienai, kurā vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms ir aktīvs. Agrīnā posmā, kad tiek sagatavots īstenošanas akta projekts, ar ko nosaka kopīgu specifikāciju, Komisija apkopo attiecīgo struktūru vai saskaņā ar attiecīgajiem Savienības nozaru tiesību aktiem izveidoto ekspertu grupu viedokļus. Pamatojoties uz minēto apspriešanos, Komisija sagatavo īstenošanas akta projektu.
3. Atkāpjoties no 40.a panta 3. punkta pirmās daļas, ja vien nav pietiekama iemesla uzskatīt, ka iekārtas un armatūra, uz kurām attiecas kopīgās specifikācijas, kas minētas šā panta 1. punktā, rada risku cilvēku veselībai vai drošībai, iekārtas un armatūru, kas atbilst minētajām kopīgajām specifikācijām un kas laistas tirgū, uzskata par atbilstošām šai regulai pēc saskaņā ar šā panta 2. punktu pieņemtā īstenošanas akta darbības termiņa beigām vai atcelšanas un pēc vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma izbeigšanās vai dezaktivizēšanas saskaņā ar [VTĀI regulu].

40.g pants

Prioritātes piešķiršana tirgus uzraudzības darbībām un iestāžu savstarpējā palīdzība

1. Dalībvalstis nosaka par prioritārām tirgus uzraudzības darbības attiecībā uz iekārtām un armatūru, kas noteiktas par krīzē būtiskām precēm.
2. Dalībvalstu tirgus uzraudzības iestādes visiem spēkiem cenšas sniegt palīdzību citām tirgus uzraudzības iestādēm vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa situācijas laikā, cita starpā mobilizējot un nosūtot ekspertu grupas, lai tās pagaidu kārtā pastiprinātu to tirgus uzraudzības iestāžu personālu, kuras lūdz palīdzību, vai sniedzot loģistisku atbalstu, piemēram, pastiprinot testēšanas spēju attiecībā uz iekārtām un armatūru, kas noteiktas par krīzē būtiskām precēm.”

4. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2019/1009

Regulā (ES) 2019/1009 iekļauj šādu Va nodaļu:

Va NODAĻA

ĀRKĀRTĒJAS PROCEDŪRAS

41.a pants

Ārkārtēju procedūru piemērošana

1. Šīs regulas 41.b–41.g pants ir piemērojami tikai tad, ja Komisija atbilstoši [VTĀI regulas] 23. pantam ir pieņēmusi īstenošanas aktu, ar ko aktivizē [VTĀI regulas] 26. pantu attiecībā uz šo regulu.
2. Šīs regulas 41.b–41.g pants ir ekskluzīvi piemērojami mēslošanas līdzekļiem, kas šā panta 1. punktā minētajā īstenošanas aktā noteikti par krīzē būtiskām precēm.
3. Šīs regulas 41.b–41.g pants, izņemot noteikumus par Komisijas pilnvarām, ir piemērojami vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma laikā.

Bet 41.c panta 2. punkta otrā daļa un 41.c panta 5. punkts ir piemērojami vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma laikā un pēc tā deaktivizēšanas vai izbeigšanās.

4. Komisija ir pilnvarota ar īstenošanas aktiem paredzēt noteikumus par turpmākajām darbībām, kas veicamas attiecībā uz mēslošanas līdzekļiem, kurus laiž tirgū saskaņā ar 41.c–41.f pantu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 45. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

41.b pants

Prioritātes piešķiršana krīzē būtisku mēslošanas līdzekļu atbilstības novērtēšanai

1. Šis pants ir piemērojams mēslošanas līdzekļiem, kas noteikti par krīzē būtiskām precēm un kam piemēro atbilstības novērtēšanas procedūras saskaņā ar 15. pantu, kurās vajadzīga obligāta paziņotās struktūras iesaistīšanās.
2. Paziņotās struktūras apstrādā visus pieteikumus par tādu mēslošanas līdzekļu atbilstības novērtēšanu, kuri noteikti par krīzē būtiskām precēm, prioritārā kārtā.
3. Visus iesniegtos pieteikumus par tādu mēslošanas līdzekļu atbilstības novērtēšanu, kuri noteikti par krīzē būtiskām precēm, apstrādā prioritārā kārtā pirms jebkuriem citiem pieteikumiem par tādu mēslošanas līdzekļu atbilstības novērtēšanu, kuri nav noteikti par krīzē būtiskām precēm. Šī prasība ir piemērojama attiecībā uz visiem pieteikumiem par tādu mēslošanas līdzekļu atbilstības novērtēšanu, kuri noteikti par krīzē būtiskām precēm, neatkarīgi no tā, vai tie iesniegti pirms vai pēc ārkārtējā stāvokļa procedūru aktivizēšanas saskaņā ar 41.a pantu.
4. Prioritātes piešķiršana mēslošanas līdzekļu atbilstības novērtēšanas pieteikumiem atbilstoši 3. punktam nerada nekādas papildu izmaksas ražotājiem, kas iesnieguši minētos pieteikumus.
5. Paziņotās struktūras visiem spēkiem cenšas palielināt savu testēšanas spēju attiecībā uz mēslošanas līdzekļiem, kuri noteikti par krīzē būtiskām precēm un par kuriem tām ir paziņots.

41.c pants

Izņēmums attiecībā uz atbilstības novērtēšanas procedūrām, kurās vajadzīga obligāta paziņotās struktūras iesaistīšanās

1. Atkāpjoties no 15. panta, jebkura valsts kompetentā iestāde pēc pienācīgi pamatota pieprasījuma var atļaut laist tirgū attiecīgās dalībvalsts teritorijā konkrētu mēslošanas līdzekli, kurš noteikts par krīzē būtisku preci un attiecībā uz kuru paziņotā struktūra nav veikusi atbilstības novērtēšanas procedūras, kurās vajadzīga obligāta paziņotās struktūras iesaistīšanās, kā minēts 15. pantā, bet attiecībā uz kuru ir pierādīta atbilstība I un II pielikumā izklāstītajām prasībām.
2. Tāda mēslošanas līdzekļa ražotājs, kam piemēro 1. punktā minēto atļaujas piešķiršanas procedūru, uz savu atbildību deklarē, ka attiecīgais mēslošanas līdzeklis atbilst I un II pielikumā izklāstītajām prasībām, un ir atbildīgs par visu valsts kompetentās iestādes norādīto atbilstības novērtēšanas procedūru izpildi.
Ražotājs arī izmanto visus pamatotos pasākumus, lai nodrošinātu, ka mēslošanas līdzeklis, par kuru piešķirta atļauja atbilstoši 1. punktam, netiek izvests no tās dalībvalsts teritorijas, kas izsniegusi atļauju.
3. Ikvienā atļaujā, ko izsniedz valsts kompetentā iestāde atbilstoši 1. punktam, norāda nosacījumus un prasības, saskaņā ar kuriem mēslošanas līdzekļus drīkst laist tirgū, iekļaujot:

- a) to procedūru aprakstu, ar kurām veiksmīgi pierādīta atbilstība piemērojamajām pamatprasībām;
 - b) īpašās prasības attiecībā uz konkrētā mēslošanas līdzekļa izsekojamību;
 - c) atļaujas derīguma termiņa pēdējo dienu, kas nevar būt vēlāka par tā laikposma pēdējo dienu, uz kuru aktivizēts vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms;
 - d) īpašās prasības, kas attiecas uz vajadzību nodrošināt nepārtrauktu atbilstības novērtēšanu, kas skar mēslošanas līdzekli;
 - e) pasākumus, kas jāveic attiecībā uz konkrēto mēslošanas līdzekli, kad beidzas atļaujas derīguma termiņš, lai nodrošinātu, ka attiecīgais mēslošanas līdzeklis tiek nodots atpakaļ atbilstoši visām šīs regulas prasībām.
4. Atkāpjoties no 41.a panta 3. punkta pirmās daļas, valsts kompetentā iestāde attiecīgā gadījumā drīkst grozīt šā panta 3. punktā minētos atļaujas nosacījumus arī pēc vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma dezaktivizēšanas vai izbeigšanās.
 5. Atkāpjoties no 3. un 18. panta, mēslošanas līdzekļus, par kuriem piešķirta atļauja saskaņā ar šā panta 1. punktu, neizved no tās dalībvalsts teritorijas, kura izsniegusi atļauju, un uz tiem nav *CE* zīmes.
 6. Tās dalībvalsts tirgus uzraudzības iestādes, kuras kompetentā iestāde izsniegusi atļauju atbilstoši 1. punktam, ir tiesīgas veikt visus šajā regulā paredzētos korigējošos un ierobežojošos pasākumus valsts līmenī attiecībā uz šādiem mēslošanas līdzekļiem.
 7. Dalībvalstis informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par ikvienu lēmumu atļaut laist tirgū mēslošanas līdzekļus saskaņā ar 1. punktu.
 8. Šīs regulas 41.a–41.g panta piemērošana un šā panta 1. punktā izklāstītās atļaujas piešķiršanas procedūras izmantošana neskar 15. pantā noteikto attiecīgo atbilstības novērtēšanas procedūru piemērošanu attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

41.d pants

Atbilstības prezumpcija uz valsts un starptautisko standartu pamata

Ja būtiski traucējumi vienotā tirgus darbībā, kas ņemti vērā, aktivizējot vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīmu saskaņā ar [VTĀI regulas] 15. panta 4. punktu, būtiski ierobežo ražotāju iespējas izmantot saskaņotos standartus, kas attiecas uz šīs regulas I, II vai III pielikumā izklāstītajām attiecīgajām prasībām vai 13. panta 2. punktā minētajiem testiem un jau ir publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012, dalībvalstis veic visus piemērotos pasākumus, lai nodrošinātu, ka laišanas tirgū nolūkos to kompetentās iestādes par atbilstošiem šīs regulas I, II vai III pielikumā izklāstītajām prasībām uzskata tos mēslošanas produktus, kas atbilst attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem vai jebkuriem attiecīgajiem valsts standartiem, kuri ir spēkā ražošanas dalībvalstī, un kas nodrošina drošības līmeni, kas ir līdzvērtīgs tam, kuru nosaka I, II vai III pielikumā izklāstītās prasības.

41.e pants

Tādu kopīgu specifikāciju pieņemšana, kas piešķir atbilstības prezumpciju

1. Ja ES mēslošanas līdzekļi ir noteikti par krīzē būtiskām precēm, Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka kopīgas specifikācijas šādiem ES mēslošanas līdzekļiem attiecībā uz I, II vai III pielikumā izklāstītajām prasībām vai 13. panta 2. punktā minētajiem testiem, ja būtiski traucējumi vienotā tirgus darbībā, kuru dēļ [kuri ņemti vērā, kad] aktivizēts vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms, būtiski ierobežo ražotāju iespējas izmantot saskaņotos standartus, kas attiecas uz šīs

regulas I, II vai III pielikumā izklāstītajām attiecīgajām prasībām vai 13. panta 2. punktā minētajiem testiem un kas jau publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012.

2. Šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem pēc apspriešanās ar nozares ekspertiem un saskaņā ar 45. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru. Tie ir piemērojami attiecībā uz ES mēslošanas līdzekļiem, ko laiž tirgū, līdz tā laikposma pēdējai dienai, kurā vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms ir aktīvs saskaņā ar [VTĀI regulu]. Agrīnā posmā, kad tiek sagatavoti īstenošanas aktu projekti, ar ko nosaka kopīgu specifikāciju, Komisija apkopo attiecīgo struktūru vai saskaņā ar attiecīgajiem Savienības nozaru tiesību aktiem izveidoto ekspertu grupu viedokļus. Pamatojoties uz minēto apspriešanos, Komisija sagatavo īstenošanas akta projektu.
3. Neskarot 13. pantu, pieņem, ka ES mēslošanas līdzekļi, kas atbilst kopīgām specifikācijām, kuras pieņemtas atbilstoši šā panta 2. punktam, atbilst I, II vai III pielikumā izklāstītajām prasībām [vai 13. panta 2. punktā minētajiem testiem], uz kurām [kuriem] attiecas minētās kopīgās specifikācijas vai to daļas.
4. Atkāpjoties no 41.a panta 3. punkta pirmās daļas, ja nav pietiekama iemesla uzskatīt, ka mēslošanas līdzekļi, uz kuriem attiecas kopīgās specifikācijas, kas minētas šā panta 1. punktā, rada risku cilvēku veselībai vai drošībai, mēslošanas līdzekļus, kas atbilst minētajām kopīgajām specifikācijām un kas laisti tirgū, uzskata par atbilstošiem šai regulai pēc saskaņā ar šā panta 2. punktu pieņemtā īstenošanas akta darbības termiņa beigām vai atcelšanas un pēc vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma izbeigšanās vai deaktivizēšanas saskaņā ar [VTĀI regulu].
5. Ja dalībvalsts uzskata, ka 1. punktā minētā kopīgā specifikācija pilnībā neatbilst I un II pielikumā izklāstītajām prasībām, tā informē par to Komisiju, sniedzot sīku skaidrojumu, un Komisija novērtē šo informāciju un attiecīgā gadījumā groza vai atsauc īstenošanas aktu, ar ko nosaka attiecīgo kopīgo specifikāciju.

41.f pants

Obligātu kopīgo specifikāciju pieņemšana

1. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka obligātas kopīgas specifikācijas, lai aptvertu I un II pielikumā izklāstītās prasības, attiecībā uz ES mēslošanas līdzekļiem, kas noteikti par krīzē būtiskām precēm.
2. Šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem pēc apspriešanās ar nozares ekspertiem un saskaņā ar 45. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru, un tie ir piemērojami ES mēslošanas līdzekļiem, ko laiž tirgū, līdz tā laikposma pēdējai dienai, kurā vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms ir aktīvs. Agrīnā posmā, kad tiek sagatavots īstenošanas akta projekts, ar ko nosaka kopīgu specifikāciju, Komisija apkopo attiecīgo struktūru vai saskaņā ar attiecīgajiem Savienības nozaru tiesību aktiem izveidoto ekspertu grupu viedokļus. Pamatojoties uz minēto apspriešanos, Komisija sagatavo īstenošanas akta projektu.
3. Atkāpjoties no 41.a panta 3. punkta pirmās daļas, ja nav pietiekama iemesla uzskatīt, ka ES mēslošanas līdzekļi, uz kuriem attiecas obligātas kopīgās specifikācijas, kas minētas šā panta 1. punktā, rada risku cilvēku veselībai vai drošībai, mēslošanas līdzekļus, kas atbilst minētajām kopīgajām specifikācijām un kas laisti tirgū, uzskata par atbilstošiem šai regulai pēc saskaņā ar šā panta 2. punktu pieņemtā īstenošanas akta darbības termiņa beigām vai atcelšanas un pēc vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma izbeigšanās vai deaktivizēšanas saskaņā ar [VTĀI regulu].

41.g pants

Prioritātes piešķiršana tirgus uzraudzības darbībām un iestāžu savstarpējā palīdzība

1. Dalībvalstis nosaka par prioritārām tirgus uzraudzības darbības attiecībā uz mēslošanas līdzekļiem, kas noteikti par krīzē būtiskām precēm.
2. Dalībvalstu tirgus uzraudzības iestādes visiem spēkiem cenšas sniegt palīdzību citām tirgus uzraudzības iestādēm vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa situācijas laikā, cita starpā mobilizējot un nosūtot ekspertu grupas, lai tās pagaidu kārtā pastiprinātu to tirgus uzraudzības iestāžu personālu, kuras lūdz palīdzību, vai sniedzot loģistisku atbalstu, piemēram, pastiprinot testēšanas spēju attiecībā uz mēslošanas līdzekļiem, kas noteikti par krīzē būtiskām precēm.”

5. pants

Grozījumi Regulā (ES) Nr. 305/2011

Regulu (ES) Nr. 305/2011 groza šādi.

Iekļauj šādu VIIIa nodaļu:

“VIIIa NODAĻA ĀRKĀRTĒJAS PROCEDŪRAS

59.a pants

Ārkārtēju procedūru piemērošana

1. Šīs regulas 59.b–59.g pants ir piemērojami tikai tad, ja Komisija atbilstoši [VTĀI regulas] 23. pantam ir pieņēmusi īstenošanas aktu, ar ko aktivizē [VTĀI regulas] 26. pantu attiecībā uz šo regulu.
2. Šīs regulas 59.b–59.f pants ir ekskluzīvi piemērojami būvizstrādājumiem, kas šā panta 1. punktā minētajā īstenošanas aktā noteikti par krīzē būtiskām precēm.
3. Šīs regulas 59.b–59.f pants, izņemot noteikumus par Komisijas pilnvarām, ir piemērojami vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma laikā.
Bet 59.c panta 2. punkta otrā daļa un 59.c panta 5. punkts ir piemērojami vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma laikā un pēc tā deaktivizēšanas vai izbeigšanās.
4. Komisija ir pilnvarota ar īstenošanas aktiem paredzēt noteikumus par turpmākajām darbībām, kas veicamas attiecībā uz būvizstrādājumiem, kurus laiž tirgū saskaņā ar 59.b–59.f pantu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 64. panta 2.a punktā minēto pārbaudes procedūru.

59.b pants

Prioritātes piešķiršana krīzē būtisku būvizstrādājumu ekspluatācijas īpašību noturības novērtēšanai un pārbaudei

1. Šis pants ir piemērojams attiecībā uz būvizstrādājumiem, kuri noteikti par krīzē būtiskām precēm un uz kuriem attiecas paziņoto iestāžu trešās puses uzdevumi saistībā ar ekspluatācijas īpašību noturības novērtējumu un pārbaudi saskaņā ar 28. panta 1. punktu.
2. Paziņotās iestādes apstrādā pieprasījumus par trešo pušu uzdevumiem, kas saistīti ar tādu būvizstrādājumu ekspluatācijas īpašību noturības novērtējumu un pārbaudi, kuri noteikti par krīzē būtiskām precēm, prioritārā kārtā.

3. Visus iesniegtos pieteikumus par trešo pušu uzdevumu izpildi, kas saistīta ar tādu būvizstrādājumu ekspluatācijas īpašību noturības novērtējumu un pārbaudi, kuri noteikti par krīzē būtiskām precēm, apstrādā prioritārā kārtā pirms jebkuriem citiem pieteikumiem par būvizstrādājumiem, kas nav noteikti par krīzē būtiskām precēm. Šī prasība ir piemērojama attiecībā uz visiem pieteikumiem par trešo pušu uzdevumiem saistībā ar tādu būvizstrādājumu ekspluatācijas īpašību noturības novērtējumu un pārbaudi, kuri noteikti par krīzē būtiskām precēm, neatkarīgi no tā, vai tie iesniegti pirms vai pēc ārkārtējā stāvokļa procedūru aktivizēšanas atbilstoši 59.a pantam.
4. Prioritātes piešķiršana pieteikumiem par trešo pušu uzdevumiem, kas saistīti ar būvizstrādājumu ekspluatācijas īpašību noturības novērtējumu un pārbaudi atbilstoši 3. punktam, nerada nekādas papildu izmaksas ražotājiem, kas iesnieguši minētos pieteikumus.
5. Paziņotās iestādes visiem spēkiem cenšas palielināt savas attiecīgās novērtēšanas un pārbaudes spējas attiecībā uz būvizstrādājumiem, kas noteikti par krīzē būtiskām precēm.

59.c pants

Izņēmums attiecībā uz trešo pušu novērtējuma procedūrām ekspluatācijas īpašību noturības novērtēšanai un pārbaudei

1. Atkāpjoties no 28. panta 1. punkta, valsts kompetentā iestāde izņēmuma kārtā pēc pienācīgi pamatota pieprasījuma drīkst atļaut laist tirgū attiecīgās dalībvalsts teritorijā konkrētu būvizstrādājumu, kurš noteikts par krīzē būtisku preci un attiecībā uz kuru paziņotā iestāde nav veikusi norādītajā pantā minētās trešās puses procedūras ekspluatācijas īpašību noturības novērtējumam un pārbaudei.
2. Tāda būvizstrādājuma ražotājs, kam piemēro 1. punktā minēto atļaujas piešķiršanas procedūru, uz savu atbildību deklarē, ka attiecīgais būvizstrādājums atbilst deklarētajām ekspluatācijas īpašībām, un ir atbildīgs par visu valsts kompetentās iestādes norādīto ekspluatācijas īpašību noturības novērtējuma un pārbaudes procedūru izpildi.
Ražotājs arī izmanto visus pamatotos pasākumus, lai nodrošinātu, ka būvizstrādājums, par kuru piešķirta atļauja atbilstoši 1. punktam, netiek izvests no tās dalībvalsts teritorijas, kas izsniegusi atļauju.
3. Ikvienā atļaujā, ko izsniedz valsts kompetentā iestāde atbilstoši 1. punktam, norāda nosacījumus un prasības, saskaņā ar kuriem būvizstrādājumu drīkst laist tirgū, iekļaujot:
 - a) to procedūru aprakstu, kuras jāveic, lai pierādītu, ka būvizstrādājums attiecīgā gadījumā atbilst deklarētajām ekspluatācijas īpašībām un šai regulai;
 - b) īpašās prasības attiecībā uz konkrētā būvizstrādājuma drošumu, kā arī izsekojamību, tostarp marķējumu;
 - c) atļaujas derīguma termiņa pēdējo dienu, kas nevar būt vēlāka par tā laikposma pēdējo dienu, uz kuru aktivizēts vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms;
 - d) jebkuras īpašās prasības attiecībā uz trešo pušu uzdevumu pastāvīgu izpildi saistībā ar ekspluatācijas īpašību noturības novērtējumu un pārbaudi attiecībā uz konkrēto būvizstrādājumu;

- e) pasākumus, kas jāveic attiecībā uz konkrēto būvizstrādājumu, kad beidzies atļaujas derīguma termiņš, lai nodrošinātu, ka attiecīgais būvizstrādājums tiek nodots atpakaļ atbilstoši visām šīs regulas prasībām.
- 4. Atkāpjoties no 54.a panta 3. punkta pirmās daļas, valsts kompetentā iestāde attiecīgā gadījumā drīkst grozīt šā panta 3. punktā minētās izsniegtās atļaujas nosacījumus arī pēc vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma deaktivizēšanas vai izbeigšanās.
- 5. Būvizstrādājumus, par kuriem piešķirta atļauja saskaņā ar šā panta 1. punktu, neizved no tās dalībvalsts teritorijas, kura izsniegusi atļauju, un uz tiem nav *CE* zīmes.
- 6. Tās dalībvalsts tirgus uzraudzības iestādes, kuras kompetentā iestāde izsniegusi atļauju atbilstoši 1. punktam, ir tiesīgas veikt visus šajā regulā paredzētos korigējošos un ierobežojošos pasākumus valsts līmenī attiecībā uz šādiem būvizstrādājumiem.
- 7. Dalībvalstis informē Komisiju par ikvienu lēmumu atļaut laist tirgū būvizstrādājumus saskaņā ar 1. punktu.
- 8. Šīs regulas 59.a–59.f panta piemērošana un šā panta 1. punktā izklāstītās atļaujas piešķiršanas procedūras izmantošana neskar 28. pantā noteikto attiecīgo ekspluatācijas īpašību noturības novērtējuma un pārbaudes procedūru piemērošanu attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

59.d pants

Tādu kopīgu specifikāciju pieņemšana, kas padara iespējamu ekspluatācijas īpašību novērtēšanu

- 1. Ja būvizstrādājumi ir noteikti par krīzē būtiskām precēm, Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka kopīgas specifikācijas, lai aptvertu metodes un kritērijus šādu izstrādājumu ekspluatācijas īpašību novērtēšanai attiecībā uz to būtiskajiem raksturlielumiem, kādā no šiem gadījumiem:
 - a) *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* nav publicēta atsauce uz saskaņotiem standartiem, kas aptver attiecīgās metodes un kritērijus šo izstrādājumu ekspluatācijas īpašību novērtēšanai attiecībā uz to būtiskajiem raksturlielumiem, saskaņā ar 17. panta 5. punktu;
 - b) būtiski traucējumi vienotā tirgus darbībā, kuru dēļ aktivizēts vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms, būtiski ierobežo ražotāju iespējas izmantot saskaņotos standartus, kas paredz attiecīgās metodes un kritērijus šo izstrādājumu ekspluatācijas īpašību novērtēšanai attiecībā uz to būtiskajiem raksturlielumiem un kas jau ir publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* saskaņā ar 17. panta 5. punktu.
- 2. Šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem pēc apspriešanās ar Būvniecības pastāvīgo komiteju un saskaņā ar 64. panta 2a. punktā minēto pārbaudes procedūru. Tie ir piemērojami attiecībā uz būvizstrādājumiem, ko laiž tirgū, līdz tā laikposma pēdējai dienai, kurā vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms ir aktīvs. Agrīnā posmā, kad tiek sagatavots īstenošanas akta projekts, ar ko nosaka kopīgu specifikāciju, Komisija apkopo attiecīgo struktūru vai saskaņā ar attiecīgajiem Savienības nozaru tiesību aktiem izveidoto ekspertu grupu viedokļus. Pamatojoties uz minēto apspriešanos, Komisija sagatavo īstenošanas akta projektu.
- 3. Neskarot 4. un 6. pantu, metodes un kritērijus, kas paredzēti atbilstoši šā panta 1. punktam pieņemtajās kopīgajās specifikācijās, var izmantot, lai novērtētu un deklarētu to būvizstrādājumu ekspluatācijas īpašības, uz kuriem attiecas minētās kopīgās specifikācijas, attiecībā uz to būtiskajiem raksturlielumiem.

4. Atkāpjoties no 59.a panta 3. punkta pirmās daļas, atbilstības deklarāciju atbilstīgi šā panta 1. punktā minētajām kopīgajām specifikācijām attiecībā uz būvizstrādājumiem, kas laisti tirgū, neietekmē minētajās kopīgajās specifikācijās noteiktā īstenošanas akta vēlāka darbības izbeigšanās vai atcelšana, ja vien nav pietiekama iemesla uzskatīt, ka būvizstrādājumi, uz kuriem attiecas minētās kopīgās specifikācijas, rada risku vai neatbilst deklarētajām ekspluatācijas īpašībām.
5. Ja dalībvalsts uzskata, ka 1. punktā minētā kopīgā specifikācija ir nepareiza attiecībā uz kritērijiem un metodēm ekspluatācijas īpašību novērtēšanai attiecībā uz būtiskajiem raksturlielumiem, tā informē par to Komisiju, sniedzot sīku skaidrojumu, un Komisija novērtē šo informāciju un attiecīgā gadījumā groza vai atsauc īstenošanas aktu, kas nosaka attiecīgo kopīgo specifikāciju.

59.e pants

Obligātu kopīgo specifikāciju pieņemšana

1. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka obligātas kopīgas specifikācijas, lai aptvertu metodes un kritērijus to būvizstrādājumu ekspluatācijas īpašību novērtēšanai, kas noteikti par krīzē būtiskām precēm.
2. Šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem pēc apspriešanās ar Būvniecības pastāvīgo komiteju un saskaņā ar 64. panta 2a. punktā minēto pārbaudes procedūru. Tie ir piemērojami attiecībā uz būvizstrādājumiem, ko laiž tirgū, līdz tā laikposma pēdējai dienai, kurā vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīms ir aktīvs. Agrīnā posmā, kad tiek sagatavoti īstenošanas aktu projekti, ar ko nosaka kopīgās specifikācijas, Komisija apkopo attiecīgo struktūru vai saskaņā ar attiecīgajiem Savienības nozaru tiesību aktiem izveidoto ekspertu grupu viedokļus. Pamatojoties uz minēto apspriešanos, Komisija sagatavo īstenošanas akta projektu.
3. Atkāpjoties no 59.a panta 3. punkta pirmās daļas, ja vien nav pietiekama iemesla uzskatīt, ka būvizstrādājumi, uz kuriem attiecas obligātās kopīgās specifikācijas, kas minētas šā panta 1. punktā, rada risku cilvēku veselībai vai drošībai, būvizstrādājumus, kas atbilst minētajām kopīgajām specifikācijām un kas laisti tirgū, uzskata par atbilstošiem šai regulai pēc saskaņā ar šā panta 2. punktu pieņemtā īstenošanas akta darbības termiņa beigām vai atcelšanas un pēc vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa režīma izbeigšanās vai deaktivizēšanas saskaņā ar *[VTĀI regulu]*.

59.f pants

Prioritātes piešķiršana tirgus uzraudzības darbībām un iestāžu savstarpējā palīdzība

1. Dalībvalstis nosaka par prioritārām tirgus uzraudzības darbības attiecībā uz būvizstrādājumiem, kas noteikti par krīzē būtiskām precēm.
2. Dalībvalstu tirgus uzraudzības iestādes visiem spēkiem cenšas sniegt palīdzību citām tirgus uzraudzības iestādēm vienotā tirgus ārkārtējā stāvokļa situācijas laikā, cita starpā mobilizējot un nosūtot ekspertu grupas, lai tās pagaidu kārtā pastiprinātu to tirgus uzraudzības iestāžu personālu, kuras lūdz palīdzību, vai sniedzot loģistisku atbalstu, piemēram, pastiprinot testēšanas spēju attiecībā uz būvizstrādājumiem, kas noteikti par krīzē būtiskām precēm.”

2) Regulas 64. pantā iekļauj šādu 2.a punktu:

“2.a Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.”

6. pants
Stāšanās spēkā

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Tā ir piemērojama no [*lūdzam PB ierakstīt datumu, kurā sāk piemērot VTĀI regulu*].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*